

Редактордон

«Илимий Басылмалар» компаниясы өзүнүн – ««Илимий Басылмалар» жарчысы» журналынын экинчи чыгарылышын тартуулайт. Биз сиз үчүн кесиптик ишиңизде жардам бере турган жана окумуштуу катары өнүгүүңүзгө колдоо көрсөтө турган ар тараптуу басылма даярдадык.

Биринчи бөлүмдө сиз ORCID жана DOI сыяктуу уникалдуу илимий идентификаторлор тууралуу толук маалымат аласыз. Биз цитаталоону жана Хирш индексин жогорулатууга багытталган эң мыкты 5 кеңешти сунуштайбыз. Ошондой эле, сиз изилдөөңүздү жайылтуунун натыйжалуу ыкмалары менен таанышасыз. Илимий эмгектердин негизги түрлөрүнө – диссертацияга, монографияга жана илимий китепке – өзгөчө көңүл бурулуп, алардын изилдөөчүнүн карьерасындагы ролу түшүндүрүлөт. Мындан тышкары, Кыргызстандагы диссертацияга коюлган негизги талаптар жана аны ийгиликтүү жактоо үчүн зарыл болгон илимий публикациялардын саны тууралуу маалымат берилет.

Экинчи бөлүмдө илимий макалаларды жарыялоо темасы каралып, окумуштуу ийгиликтүү жарыялоо жолунда өтө турган бардык этаптар сүрөттөлөт. Кол жазманы даярдоодон баштап, журналдын редакциясы менен иштешүүгө чейин, биз жарыялоо процесси жөнүндө кеңири айтып беребиз. Окурмандар өз иши үчүн туура журналды кантип тандоону жана Жогорку аттестациялык комиссиянын (ЖАК) тизмесиндеги журналдарда макалаларды жарыялоо эмне үчүн маанилүү экенин билишет. Мындан тышкары, биз Scopus жана Web of Science базаларында макала жарыялоону кепилдөөгө жардам берген жана көп кездешкен каталарынан сактанууга багытталган кеңештер менен бөлүшөбүз.

««Илимий Басылмалар» жарчысынын» экинчи чыгарылышы илимий-метрикага, окумуштууларды колдоого жана илимий басылмаларды даярдоо боюнча сунуштарга, ошондой эле эл аралык илимий-метрикалык маалымат базалары менен иштөөгө арналган.

Үчүнчү бөлүм «Илимий Басылмалар» компаниясынын ишмердүүлүгүнө арналган. Окурман наукометрия боюнча вебинарларга катышуунун эмне үчүн пайдалуу экенин жана мындай иш-чаралар окумуштууларга кандай пайда алып келерин билип алат. Биз изилдөөчүлөр эмне үчүн консалтинг кызматтарына кайрылаарын түшүндүрүп беребиз. Ошондой эле Кыргызстанда расмий катталган жана башкы кеңсеси жайгашкан компания менен өнөктөштүктүн артыкчылыктары тууралуу айтып беребиз.

Төртүнчү бөлүмдө эл аралык илимий-метрикалык маалымат базалары жөнүндө маалымат берилет. Алардын негизги көрсөткүчтөрү жана индекстери жөнүндө билип, алардын ортосундагы негизги айырмачылыктарды түшүнөсүз. Бүгүнкү күндө жасалма интеллект илимий изилдөөлөрдүн ажырагыс бөлүгүнө айланууда. Басылмаларды даярдоодо окумуштууларды колдоо үчүн анын технологиясы илимий-метриялык маалымат базаларында кандайча колдонуларын карап чыгабыз.

«Илимий Басылмалар» КОМПАНИЯСЫНЫН ЖАҢЫЛЫКТАРЫ

«Илимий Басылмалар» компаниясы 2016-жылдан бери натыйжалуу иштеп келе жаткан илимий консалтинг рыногундагы лидер болуп саналат. Биз кызматыбызды дайыма өркүндөтүп, 65тен ашуун мамлекеттин окумуштууларына өз максаттарына жетүүгө жардам берип жатабыз.

2025-жылы илимий коомчулуктун муктаждыктарына жана үзгүлтүксүз өнүгүүгө болгон каалоосуна жооп катары компания Концепцияны, технологияны жаңыртуу, ребрендинг жасап, командасын кеңейтти. Бул өзгөртүүлөр иштин натыйжалуулугун жогорулатууга жана жогорку деңгээлдеги тейлөөнү камсыз кылуу менен учурдагы талаптарга жооп берди.

Кыргызстандагы жаңы кеңсе

Кыргызстандын рыногунда биздин позициябыз бекемделүүдө, ал эми компаниянын активдүү өсүшү команданы кеңейтүүнүн жана Бишкекте өз кеңсесин ачуунун дагы бир себеби болду – биздин кызматкерлер жана кардарлар үчүн кыйла кенен, заманбап жана ыңгайлуу. Жаңы кеңседе берилген адистердин командасы бар. Биргелешкен аракет жана биримдик аркылуу биз күч-аракетибизди жана күч-кубатыбызды илимди жана илимий-метриканы өнүктүрүүгө жумшайбыз.

Өнөктөштөр тармагын кеңейтүү

Өткөн жылы биз 18 жаңы меморандумга кол койдук. Бул компаниянын Кыргызстандагы жана эл аралык рыноктогу позициясын бекемдөөдө, ошондой эле өнөктөштүк мамилелерди өнүктүрүүдө маанилүү этап болуп калды. Атап айтканда, Кыргызстан, Азербайжан, Албания, Өзбекстан, Казакстан жана Украинанын мекемелери менен келишимдерге кол коюлду.

Команданы жана жумушка болгон мамилени жакшыртуу

«Илимий Басылмалар» компаниясы жигердүү өнүгүп жатат жана команда өткөн жылы 35% га чоңойду. Биздин адистер сизди кызматташуунун бардык этаптарында коштоп, ар бир тапшырма үчүн оптималдуу чечимдерди сунушташат.

Өнөктөштүк басылмалар

Биздин өнөктөш басылмалардын тармагы 64% га өстү, бул кызматтарды тезирээк жана натыйжалуу көрсөтүүгө мүмкүндүк берет. Эми сиз журналды басып чыгаруу үчүн тандап алган илимий дисциплинаны тандайсыз. Биз текшерилбеген басылмалар менен иштебейбиз – сиз керектүү процентилге жана илимий дисциплинага жооп бергендерди гана тандайсыз. Бул сиздин илимий максаттарыңызга дал келүүнү камсыз кылат.

Биз Кыргызстандагы окумуштуулар үчүн ишенимдүү өнөктөш болууга даярбыз!

Денис Глушко

«Кыргызстандын Илимий Басылмалар»
компаниясынын директору

01 Окумуштууларга жардам

- 04 Уникалдуу илимий идентификаторлор: ORCID жана DOI колдонуу боюнча нускама
- 08 Цитаталардын санын жана h-индексти жогорулатуу боюнча ТОП 5 кеңеш
- 09 Илимий басылмаларды жайылтуу: эффективдүү методдор жана ыкмалар
- 11 Окумуштуунун жашоосундагы изилдөө иштери: диссертация, монография жана китеп
- 13 Диссертация: даярдык көрүү, негизги талаптар жана сунуштар
- 17 Кыргызстанда диссертацияны жактоо үчүн кандай басылмалар талап кылынат?

02 Изилдөө макаласын жарыялоо: кадам-кадамы менен

- 19 Жарыялоо процессинин негизги этаптары: окумуштуулар үчүн кеңештер жана сунуштар
- 21 Жогорку аттестациялык комиссиянын тизмесине кирген басылмаларды жарыялоо: академиялык таануу үчүн маанилүү баскычы
- 23 Scopus жана Web of Science базаларында илимий макаланы жарыялоону кантип кепилдейбиз?

03 «Илимий Басылмалар» компаниясы

- 27 «Илимий Басылмар» компаниясынан алынган илимий метрика боюнча вебинарлар
- 29 «Илимий Басылмалар» Кыргызстанда: жаңы кеңсе жана кол коюлган меморандумдар

04 Илимий метриканын маалымат базалары

- 30 Окумуштуулар кайсы маалымат базаларынан этият болуу керек?
- 32 Дүйнөдөгү эң ири илимий адабият агрегаторлору: Scopus, Web of Science жана Google Scholar
- 35 Илимий-метрикадагы жасалма интеллект: окумуштуулар үчүн жаңы мүмкүнчүлүктөр

Уникалдуу илимий идентификаторлор: ORCID жана DOI колдонуу боюнча нускама

Илимий макала жазууда окумуштуулар кесиптештеринин эмгектерин идея, илхам издөө үчүн көп изилдешет, ошондой эле аларды маалымат булагы катары колдонушат. Дээрлик ар дайым автордун маалыматында анын ORCID идентификатору көрсөтүлөт.

ORCID системасынын негизги максаты уникалдуу идентификаторду ыйгаруу аркылуу илимпоздордун, алардын басылмаларынын, долбоорлорунун жана жумуш орундарынын ортосунда туруктуу санариптик байланышты түзүү. Бул курал илимий билимдерди жайылтууда ачыктыкты жана натыйжалуулукту колдогон глобалдык маалыматтык экосистеманын маанилүү бөлүгү болуп саналат.

ORCID – бул глобалдык изилдөө чөйрөсүндө илимпоздорду так таануу үчүн иштелип чыккан уникалдуу идентификатор. Ал изилдөө программаларына катышууда, гранттык сунуштарды берүүдө, илимий эмгектерди жарыялоодо жана башка илимий же инновациялык иш-аракеттерди жүзөгө ашырууда колдонулат. ORCID системасы илимий басылмалар, жогорку окуу жайлар, изилдөө институттары жана башка эл аралык уюмдар менен активдүү өз ара аракеттенет.

ORCIDтин жашырындуулугу жана ачыктыгы

ORCID идентификатору эч кандай жеке маалымат камтыбайт. Ал жеке маалыматтарды ачыкка чыгаруу жагымсыз же жол берилгис болгон учурларда колдонуу үчүн атайын түзүлгөн. ORCID изилдөөчүнүн бүткүл илимий карьерасы боюнча идентификатор катары кызмат кылгандыктан, ал өлкө, мекеме же изилдөө тармагы сыяктуу өзгөрүлмө маалыматтарды камтыбайт.

ORCID акы төлөнүүчү кызматпы?

ORCID – бул жөнөкөй каттоодон өткөндөн кийин жеткиликтүү болгон акысыз кызмат. Колдонуучу аккаунт түзүү менен маалымат бөлүшө алат, өзүнүн профилин ба системалар менен байланыштыры алат жана кесиптеш изилдөөчүлөрдү таба алат.

ORCID кандай көрүнөт?

ORCID 16 орундуу идентификатор, тиректер менен төрттөн бөлүнгөн төрт блоктун (форматы: 0000-0000-0000-000X) жана URL түрүндө көрсөтүлөт.

Кээ бир адамдар бул номердин түзүлүшү боюнча суроо беришет, анткени акыркы белги цифра болбой калышы мүмкүн. Бул MOD 11-2 эл аралык стандартына ылайык эсептелген текшерүү суммасы. Анын мааниси Одон 9га чейин же «X» (баш тамга), ал 10ду билдирет.

ORCID кандай маалыматты камтыйт?

- 1 Аты
- 2 Фамилиясы
- 3 Электрондук дареги
- 4 Окумуштуу иштеген уюмдун аталышы
- 5 Изилдөө иш-аракеттери жөнүндө маалымат

● ORCID кимге керек?

Илимий макалалардын авторлору

Уникалдуу идентификацияны камсыз кылат, журналдарга макалаларды тапшырууну, гранттык сынактарга катышууну жеңилдетет жана басылмаларды чогултууну автоматташтырат.

Илимий журналдардын редакциялары

Авторлор менен алардын эмгектеринин ортосундагы байланышты жеңилдетет, редакциялык процесстерди жана карап чыгуу процессин башкарууну жеңилдетет.

ORCID окумуштуулардын өзүнө гана эмес, илимий процесстин бардык катышуучуларына: журналдардын редакцияларынан баштап, изилдөө иштерин каржылаган фонддорго чейин пайдалуу. Идентификатор окшош же окшош аталыштагы авторлордун ортосунда башаламандыкты болтурбоого жардам берет жана басылмаларды жана изилдөө иш-аракеттерин көзөмөлдөөнү жеңилдетет.

Илимий уюмдар жана билим берүү мекемелери

Кызматкерлердин илимий өндүрүмдүүлүгүн натыйжалуу көзөмөлдөөгө, отчетторду түзүүгө жана изилдөө салымдарын талдоого мүмкүндүк берет.

Басмаканалар

Авторду илимий эмгектери менен так байланыштырып, макалаларды эсепке алуу жана жарыялоо процессин жеңилдетет.

Изилдөөлөрдү каржылоочу фонддор

ORCID Изилдөөчүлөр алган басылмаларды жана гранттарды көзөмөлдөө мүмкүнчүлүгүн берет, Бул каржылоонун натыйжалуулугун баалоого жардам берет.

Илимий коомчулук

ORCID катышуучулардын эсебин жүргүзүүгө, алардын иш-аракеттерин көзөмөлдөөгө жана иш-чараларды уюштурууну жеңилдетет.

Китепканалар

Илимий материалдарды так бир тизмеге киргизүүгө көмөктөшөт жана авторлор жөнүндө маалыматты табууну жеңилдетет.

ORCID илимий иш-аракеттерге катышкан жана анын салымдары так документтештирилип, таанылып, илимий коомчулукка жеткиликтүү болушун каалаган ар бир адам үчүн маанилүү курал.

● ORCIDге басылмаларды кантип кошуу керек?

Изилдөө иштериңизди жана басылмаларыңызды ORCIDтеги профилиңизге кошуунун бир нече жолу бар.

Издөө жана шилтемелер

Бул сиздин профилиңизди толтуруунун сунушталган жолу, ал жумуш кошууну, каржылоону жана карап чыгууну жеңилдетип, убакытты үнөмдөйт. Профилиңизге элементтерди

байлоо үчүн тизмеден платформаны тандай аласыз. Платформалардын арасында Scopus, Crossref Metadata Search, ISNI, DataCite, BASE (Bielefeld Academic Search Engine) ж.б. бар.

DOI идентификатору

Басылмаларды профилге байланыштыруу үчүн DOI идентификаторду колдонсо болот. Сиз толук DOI URL-дарегин же жөн гана анын маанисин киргизе аласыз.

PubMed идентификатору

DOI сыяктуу эле, сиз PubMed идентификатору аркылуу да толук URL-даректи же болгону идентификатордун өзүн колдонуу менен публикацияларды кошо аласыз.

BibTeX

Ошондой эле, сиз BibTeX (.bib) аркылуу ORCIDге илимий макалаларды кошо аласыз. Google Scholar'дан алынган файлдарды кошо алганда, BibTeX (.bib) файлдарынан цитаталарды импорттоңуз.

Кол менен кошуу

Ошондой эле, макаланын түрү, аталышы, журналы, басылып чыккан күнү, шилтемелер, идентификатор, цитата жана башкалар сыяктуу макаланын чоо-жайын кол менен кошо аласыз.

ORCID платформасында профиль түзүү жана толтуруу оңой, бирок платформанын бардык функциялары менен таанышуу маанилүү. Туура толтурулган профиль изилдөөчүлөргө идентификациялык көйгөйлөрдөн этият болууга жардам берет, издөө процессин жөнөкөйлөтөт, алардын аты-жөнү туура көрсөтүлүшүн камсыздайт жана башка изилдөөчүлөр менен тез байланышууга мүмкүндүк берет. Бул профиль сизге илимий макалаларды, гранттарды жана башка маанилүү маалыматтарды көрүүгө мүмкүндүк берет.

DOI уникалдуу идентификатору: бул эмне жана эмне үчүн керек?

Илимий-метрикалык маалымат базалары, санариптик китепканалар жана архивдер колдонуучуларга көптөгөн илимий эмгектерге тез жетүүнү камсыз кылат, ал эми DOI идентификатору аларды издөөнү жана андан ары колдонууну бир топ жеңилдетет.

DOI (Digital Object Identifier) – бул илимий макалаларды, китептерди, басылмалардын бөлүмдөрүн, маалымат топтомдорун жана башка ресурстарды камтыган ар кандай электрондук объектилерди белгилөө үчүн иштелип чыккан уникалдуу санариптик идентификатор. Ал санариптик мейкиндиктеги объектке туруктуу жана туруктуу шилтеме берет, веб-дареги же материалдын сактоочу жайы өзгөрсө дагы, аны табууну, шилтеме берүүнү жана ага жетүүнү жеңилдетет.

DOI эмнеден турат?

DOI идентификатору эки бөлүктөн турат – префикс жана суффикстен. Ал ар дайым «10» санынан башталат жана сандарды да, тамгаларды да камтышы мүмкүн.

Префикс каттоочуну же басмакананы аныктайт жана каттоо агенттиги менен тиешелүү келишим түзүлгөндөн кийин берилет.

Суффикс ар бир басылма үчүн уникалдуу жана басмакана тарабынан түзүлөт. Ал, адатта, журналды, томду жана макаланын номерин аныктоочу элементтердин айкалышын камтыйт.

DOI эмне үчүн керек?

- 1 Үзгүлтүксүз кирүүнү камсыз кылуу.** Журналдын же басмакананын веб-сайты өзүнүн түзүмүн же дарегин өзгөртсө да, DOI өзгөрүүсүз калат жана керектүү ресурска алып барат.
- 2 Цитата келтирүүгө көмөктөшүү.** DOI булакты так аныктайт, илимий макалалардын цитаталарын бир топ жөнөкөйлөтөт.
- 3 Макалалардын көрүнүктүүлүгүн жакшыртуу.** DOI аркылуу макалаларды Scopus же Web of Science сыяктуу маалымат базаларынан табуу жеңил болот.
- 4 Маалыматтарды башкарууну колдоо.** DOI илимий макалаларды гана эмес, ошондой эле маалымат топтомдорун, программалык камсыздоону жана башка санариптик активдерди аныктоо үчүн колдонулат.

DOIнин артыкчылыктары

Макала жарыяланганда DOI берилиши милдеттүү эмес. Бирок, бул идентификаторду колдонуу бир нече артыкчылыктарды берет: ал издөөнү оптималдаштырат жана илимий материалдардын жеткиликтүүлүгүн жана көрүнүктүүлүгүн жогорулатат.

Уникалдуулук

Ар бир DOI уникалдуу, бул анын басылмаларды издөөдө же цитаталоодо башаламандыктын пайда болуу мүмкүнчүлүгүн жокко чыгарат.

Туруктуулук

Идентификатор платформа, сервер же веб-сайт өзгөрсө да жарактуу бойдон калат, бул материалдарга үзгүлтүксүз жетүүнү камсыз кылат.

Маалымат базалары менен интеграциялоо

DOIнин болушу илимий-метрикалык системаларда индекстөөнү жөнөкөйлөтөт жана тиешелүү чыгармаларды тез табууга жана алардын цитаталарын көзөмөлдөөгө мүмкүндүк берет.

Автордук укукту колдоо

DOI менен бирге, чыгарманын келип чыгышын тастыктаган жана интеллектуалдык менчикти коргоону камсыз кылган метабериелер топтому (автор, аталыш, жарыяланган күнү, ачкыч сөздөр ж.б.) сакталат.

Илимдин өнүгүшүнө көмөктөшүү

Ачык маалыматтарда жана илимий басылмаларда DOIни колдонуу алардын дүйнөлүк изилдөө коомчулугуна жеткиликтүүлүгүн жогорулатат, ачык илим принциптерин колдойт.

DOI илимий изилдөөлөрдө маанилүү курал болуп саналат, басылмаларга ыңгайлуу жана туруктуу жетүүнү камсыз кылат. Аларды колдонуу илимий материалдарды издөөнү, цитаталоону жана бөлүшүүнү жөнөкөйлөтөт, илимдеги ачыктык жана айкындуулук принциптерин колдойт.

Дүйнө жүзү боюнча он бир компания DOI дайындоого укуктуу. Алардын эң белгилүүсү – Crossref. Башкалардан айырмаланып, бул уюмдун аймактык чектөөлөрү жок. «Илимий Басылмалар» компаниясы Crossrefтин расмий демөөрчүсү катары, эл аралык DOIни түзүүгө жана дайындоого укуктуу.

DOIни генерациялоо жана санариптик префиксти колдоо

- ✓ Санариптик префикстерди жана DOI суффикстерин түзүү.
- ✓ Консультациялык жана техникалык колдоо.
- ✓ Жеке менеджердин колдоосу.
- ✓ «Биротоло бүтүрүү» кызматын ишке ашыруу.

Цитаталардын санын жана Хирш индексинин көрсөткүчүн жогорулатуу боюнча 5 кеңеш

Хирш индекси (h-индекс) окумуштуунун илимий өндүрүмдүүлүгүнүн жана таасиринин негизги көрсөткүчтөрүнүн бири болуп саналат. Ал башка изилдөөчүлөр автордун илимий басылмаларына канчалык көп шилтеме берерин көрсөтөт. H-индекс канчалык жогору болсо, алардын илимий кадыр-баркы ошончолук жакшы болот. Макалаларыңыздын сапатын жоготпостон h-индексин тез жогорулатууга болобу? Биз h-индексин натыйжалуу жогорулатуу үчүн беш далилденген ыкманы даярдадык.

1

Жогорку рейтингдеги илимий журналдардагы басылмалар

Цитаталардын эң көп саны, адатта, импакт-фактор, квартиль же процентиль сыяктуу жогорку көрсөткүчтөргө ээ болгон кадыр-барктуу илимий журналдарда жарыяланган макалаларга туура келет. Басылма канчалык кадыр-барктуу болсо, изилдөөнүн башка окумуштуулар тарабынан байкалып, цитаталануу мүмкүнчүлүгү ошончолук жогору болот. Журналдын Scopus же Web of Science сыяктуу эл аралык илимий-метрикалык маалымат базаларында индекстелиши, анын сапатын жана дүйнөлүк илимий коомчулукта таанылгандыгын тастыктайт. Мындай журналда жарыялоо изилдөө аудиториясын кеңейтет, автордун илимий кадыр-баркын жогорулатат жана цитаталоо көрсөткүчтөрүнүн жогорулашына ебөлгө түзөт.

2

Кадыр-барктуу окумуштуулар менен кызматташуу

H-индексин жогорулатуунун эң натыйжалуу жолдорунун бири – активдүү илимий кызматташуу. Жогорку илимий-метрикалык көрсөткүчтөргө ээ тажрыйбалуу окумуштуулар менен биргелешип иштөө биргелешкен басылмалардын цитаталануу мүмкүнчүлүгүн бир топ жогорулатат. Бул кеңири аудиторияга, анын ичинде эл аралык басылмаларга мүмкүнчүлүк берет, бул изилдөөлөрдүн таасиринин жогорулашына ебөлгө түзөт. Эл аралык гранттар же алдыңкы илимий мекемелер менен өнөктөштүк аркылуу колдоого алынган долбоорлор өзгөчө баалуу, анткени мындай эмгектер жогорку академиялык мааниге ээ жана жеке байланыштар, конференциялар жана илимий платформалар аркылуу активдүү таратылат. Биргелешип жазылган басылмалар илимий кадыр-баркты жогорулатат жана цитаталоо көрсөткүчтөрүнүн жогорулашына салым кошот, бул h-индексине түздөн-түз таасир этет.

8

3**Илимий макалалардын метабилдирмелери**

Метабилдирмелер – бул жөн гана техникалык мүнөздөмөлөр эмес, ошондой эле изилдөөлөрдү илгерилетүү үчүн күчтүү курал. Метабилдирмелердин жогорку натыйжалуулугуна жетүү үчүн үч компонентке өзгөчө көңүл буруу керек: аталыш, аннотация жана ачкыч сөздөр. Окумуштуулук маалымат базаларындагы чоң көлөмдөгү басылмалардын ичинен колдонуучулар бул элементтер изилдөөнүн маңызын жана темасын так чагылдырган эмгектерди артык көрүшөт.

- ▶ **Аталышы** – так, маалыматтуу болушу керек жана изилдөөнүн негизги идеясын чагылдырган негизги терминдерди камтышы керек. Оптималдуу көлөмү 10дон 15ке чейинки сөз.
- ▶ **Аннотация** – иштин максатын, методологиясын, негизги натыйжаларын жана маанисин кыскача жана логикалык жактан чагылдырып, актуалдуу негизги терминдерди камтышы керек. Аннотациянын көлөмү 300 сөздөн ашпашы керек.
- ▶ **Ачкыч сөздөр** – ачкыч сөздөр аталышты толуктап, макаланын мазмунуна дал келиши жана изилдөөнүн негизги түшүнүктөрүн камтышы керек. Адатта, мындай сөздөрдү же сөз айкаштарын 4төн 7ге чейин тандап алуу сунушталат.

Туура түзүлгөн метабилдирмелер макаланын табылып, цитаталануу мүмкүнчүлүгүн кыйла жогорулатат.

4**Ачык жеткиликтүү форматта жарыялоо**

Илимий эмгектерди ачык жеткиликтүү форматта (Open Access) жарыялоо алардын жеткиликтүүлүгүн жана жайылтылышын бир топ жогорулатат. Эркин мүмкүнчүлүк дүйнө жүзүндөгү изилдөөчүлөргө жыйынтыктарга чектөөсүз кирүүгө, аларды өз изилдөөлөрүндө колдонууга жана цитата келтирүүгө мүмкүндүк берет, бул билимди тез алмашууга жана автордун илимий көрүнүктүүлүгүн жогорулатууга өбөлгө түзөт. Эркин мүмкүнчүлүктүү жарыялоо илимий жетишкендиктерди жайылтуунун, окурмандардын аудиториясын кеңейтүүнүн, материалдарга тоскоолдуксуз жетүүнүн, эмгектин таасирин күчөтүүнүн жана цитаталардын санын көбөйтүүнүн натыйжалуу ыкмасы болуп саналат.

5**Өзүн-өзү орточо цитаталоо**

Айрыкча, жаңы басылма автордун мурунку изилдөөлөрүн логикалык жактан өнүктүргөндө, анын кадыр-баркын көтөрүүгө жардам берет жана илимий көрсөткүчтөргө, анын ичинде h-индексине оң таасирин тийгизет. Бирок, ашыкча өзүн-өзү цитаталоо автордун объективдүүлүгүнө шек келтириши мүмкүн, андыктан ар бир шилтеменин ченемдүүлүгүн жана ылайыктуулугун сактоо маанилүү.

Илимий коомчулукта өз алдынча цитаталоо көлөмү боюнча бирдиктүү стандарт жок, бирок Scopus жана Web of Science базаларында индекстелген журналдар менен иштөө боюнча көп жылдык тажрыйбага таянып, 12% дан ашпоо сунушталат. Бул деңгээл, адатта, карап чыгуу учурунда каршы пикирлерди жаратпайт, макалалардын ийгиликтүү индекстелишине өбөлгө түзөт жана өз эмгегиңизди ашыкча цитаталоо үчүн сынга кабылуу коркунучун азайтат.

Бул сунуштарды сактоо изилдөө жыйынтыктарын натыйжалуу жайылтууну, цитаталоо көрсөткүчтөрүнүн жана h-индексинин жогорулашын камсыз кылат.

Илимий басылмаларды жайылтуу: натыйжалуу ыкмалар жана методдор

Санариптик технологиялардын өнүгүшү менен санариптештирүү илимий макалаларды жайылтууда барган сайын маанилүү ролду ойнойт. Изилдөө жыйынтыктарын ар кандай платформаларда жарыялоо менен авторлор көрүнүктүүлүктү жогорулатууга, кеңири аудиторияга жана илимий көрсөткүчтөрдү жакшыртууга салым кошушат.

Ресурстардын ичинен төмөнкүлөрдү белгилей кетсек болот:

ORCID

Так атрибуцияны камсыз кылган жана басылмаларды көзөмөлдөөнү жөнөкөйлөткөн окумуштуу үчүн уникалдуу санариптик идентификатор.

Google Scholar

Илимий макалаларды издөө системасынын жогорку көрүнүктүүлүгү, цитаталарды көзөмөлдөө жана жеке автордук профилди түзүү мүмкүнчүлүгү аркылуу жайылткан платформа.

Mendeley

Изилдөө иштерин сактоого жана көрүүгө мүмкүндүк берген, ошондой эле окумуштуулардын эл аралык социалдык тармагына туташкан акысыз библиографиялык маалыматты башкаруу программасы.

ResearchGate

Окумуштуулар үчүн макалаларды жарыялоо, талкууларга катышуу жана өз тармагын кеңейтүү үчүн эл аралык платформа. Платформадагы иш-аракеттер изилдөөлөрдү да алга жылдырат.

Academia.edu

Авторлорго басылмаларды жүктөөгө, коомдук профилдерди түзүүгө, көрүүлөрдү жана жүктөлүп алынган материалдарды көзөмөлдөөгө жана комментарийлер жана материалдар менен бөлүшүү аркылуу башка окумуштуулар менен баарлашууга мүмкүнчүлүк берүү менен илимий изилдөөлөрдү өнүктүрүүгө көмөктөшөт.

Илимий макалалардын көрүнүктүүлүгүн жогорулатуу үчүн, профилдериңизди айына жок дегенде бир жолу жаңыртып туруу, ошондой эле индекстелгенден кийин дароо жаңы басылмаларды кошуу сунушталат, анткени автордун профилиндеги маалымат канчалык актуалдуу болсо, кесиптештердин көрүнүктүүлүгү жана ишеними ошончолук жогору болот.

Изилдөө макаласынын көрүнүктүүлүгүн жогорулатуу жолдору

Илимий макалалардын метабилдирмелери

H-индексинин жана цитаталардын таасирин жогорулатуудан тышкары, метабилдирмелер илимий иштерди илгерилетүүдө чечүүчү ролду ойнойт. Метабилдирмелер туура форматтоо макаланы илимий-метрикалык маалымат базаларында көрүнүктүү кылат, натыйжалуу индекстөөнү жеңилдетет жана башка изилдөөчүлөрдүн издөөсүн жеңилдетет. Ошентип, метабилдирмелер илимий көрсөткүчтөрдү жакшыртуу куралы гана эмес, ошондой эле изилдөөнү илгерилетүү стратегиясынын маанилүү элементи катары да кызмат кылат.

Актуалдуу тема жана ийгиликтүү макаланын башы

Тиешелүү изилдөөлөр маанилүү илимий көйгөйлөрдү чечүүгө, технологияны өркүндөтүүгө же белгилүү бир тармактагы ыкмаларды жакшыртууга салым кошкондуктан, алар көбүрөөк байкалат.

Макаланын аталышы көңүлдү бурат жана так, маалыматтуу жана кыска болушу керек. Бул издөө системасынын көрүнүүсүнө жана окурмандардын катышуусуна оң таасирин тийгизет.

Ачык жеткиликтүү форматта жарыялоо

Көптөгөн илимий журналдар жабык кирүү принциби боюнча иштешет, бул илимий эмгектин жайылтылышына жана жайылтылышына тоскоол болушу мүмкүн. Эгерде автор өз изилдөөлөрүнүн кеңири аудиторияга жеткиликтүү болушун кааласа, анда макалаларын ачык кирүү журналдарында жарыялоо максатка ылайыктуу. Бул материалдарга эркин жетүүнү камсыздайт жана цитаталардын көбөйүшүнө өбөлгө түзөт.

Бул ыкмалар илимий иштерди жайылтуу жана кеңири жайылтуу үчүн абдан маанилүү. Бул сунуштарды сактоо изилдөөнүн жыйынтыктарын натыйжалуу жайылтууну камсыз кылат.

Окумуштуунун жашоосундагы илимий эмгектер: диссертация, монография жана китеп

Илимий ишмердүүлүк изилдөөнүн жыйынтыктарын системалуу түрдө чагылдырбастан мүмкүн эмес. Диссертациялар, монографиялар жана китептер илимий авторитетти орнотууда, теорияларды иштеп чыгууда жана билимди жайылтууда маанилүү ролду ойнойт. Илимий иштин бул формалары изилдөөчүнүн кесиптик өнүгүү этаптарын чагылдырат жана илимий коомчулуктун ичинде тажрыйба алмашуу үчүн негиз болуп кызмат кылат.

Диссертация

Диссертация – бул академиялык даража алуу максатында аткарылган квалификациялык илимий изилдөө. Бул автор жаңы гипотезаларды, теорияларды же методологиялык ыкмаларды иштеп чыгып жана негиздеп, аларды өзүнүн изилдөөсүнүн жыйынтыктары менен бекемдеген илимий эмгек.

Диссертацияны ийгиликтүү коргоо – бул талыкпаган эмгектин, системалуу мамиленин жана терең берилгендиктин натыйжасы. Окумуштуу үчүн бул узак жана ырааттуу илимий иштин жыйынтыгы гана эмес, ошондой эле анын кесиптик карьерасындагы жаңы этаптын башталышы, андан ары изилдөө үчүн мүмкүнчүлүктөрдү ачуу.

Ошентип, диссертация окумуштуунун кесиптик өнүгүүсүнүн пайдубалына айланат.

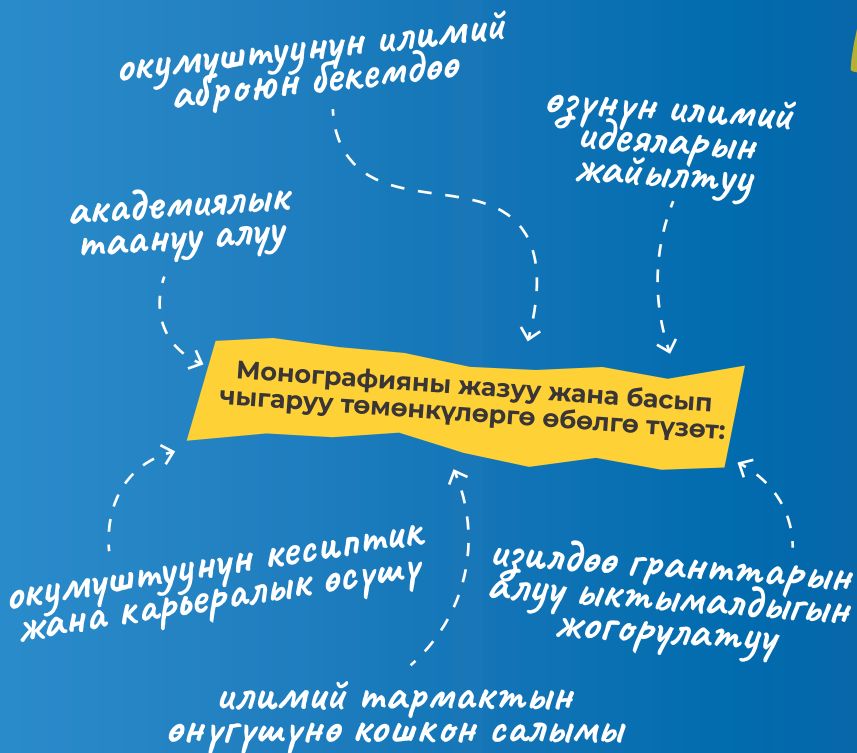
Монография

Монография – бул бир теманы же маселени терең изилдөөгө арналган илимий басылма. Анда автордун белгилүү бир тармактагы билимди кеңейтүүгө багытталган изилдөө жыйынтыктары, теориялык жалпылоолору жана негизделген тыянактары берилет.

Илимий иштин бул түрү академиялык ишмердүүлүктө маанилүү ролду ойнойт, анткени ал аттестациялоодо, диссертацияны жактоодо, илимий наамдарды жана даражаларды алууда, ошондой эле кызмат орундарына дайындоодо эске алынат.

Монографиянын артыкчылыктарынын бири – анын бир нече макаланы алмаштыруу мүмкүнчүлүгү. Мисалы, монографиянын бир бөлүмү, эгерде анын көлөмү жок дегенде бир басылган

барак болсо, диссертацияны коргоо учурундагы басылмага барабар деп эсептелиши мүмкүн.. Басылманын өзү Elsevier, Springer, Wiley, Routledge же Taylor & Francis сыяктуу алдыңкы эл аралык академиялык басмаканалар же дүйнөлүк ТОП-100 рейтингге кирген университеттердин басмаканалары тарабынан (мисалы, US News Best Global Universities, ARWU же THE) басылып чыгышы керек.

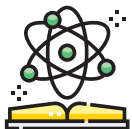
Китеп

Илимий китеп – бул изилдөөнүн жыйынтыктарын системалаштырган, билимди жалпылаган же белгилүү бир илимий тармактагы жаңы идеяларды сунуштаган фундаменталдык эмгек. Китеп илимий билимдеги боштуктарды толтурууга жардам берет. Максаттуу аудиторияга жана түзүлүшкө жараша илимий китеп төмөнкү форматтарда берилиши мүмкүн: окуу китеби, маалымдама же илимий макалалардын жыйнагы.

Илимий китептин негизги артыкчылыктарынын бири – бул билим менен бөлүшүү гана эмес, ошондой эле өзүнүн илимий келечегине инвестиция салуу мүмкүнчүлүгү: ал цитаталардын өсүшүнө, эл аралык кызматташтыктын өнүгүшүнө жана конференцияларга катышууга өбөлгө түзөт. Бул илимий китепти кесиптик имиджин калыптандыруу жана изилдөөчүнүн академиялык коомчулуктагы позициясын бекемдөө үчүн маанилүү куралга айлантат.

Диссертация, монография жана илимий китеп илимий иштин бири-бирин толуктап турган түрлөрү болуп саналат. Алар билимди топтоого жана жайылтууга салым кошот, автордун академиялык кадыр-баркын калыптандырат жана илимий салттардын уланмалуулугун камсыз кылат. Бул формалар чогуу алганда илимдин туруктуу өнүгүшүнө жана ар бир изилдөөчүнүн кесиптик өсүшүнө негиз түзөт.

Диссертация: даярдык көрүү, негизги талаптар жана сунуштар

Диссертация – бул жекече илимий жана квалификациялык иш, ал талапкер тарабынан гана жазылышы, автор тарабынан коомдук коргоо үчүн сунушталган жаңы илимий натыйжалардын жана жоболордун жыйындысын камтышы керек. Ал ички биримдикке ээ болушу керек, иштин багыты жана изилденип жаткан көйгөйдүн алкагындагы натыйжалардын өз ара байланышы менен аныкталышы керек, ошондой эле талапкердин илимге кошкон жеке салымын күбөлөндүрүшү керек.

Диссертация илимий ишмердүүлүктүн негизги элементи болуп саналат: ал академиялык даража алууга, илимдин өнүгүшүнө өз салымын кошууга, илимий квалификациясын ырастоого жана кесиптик өсүү үчүн жаңы мүмкүнчүлүктөрдү ачууга мүмкүндүк берет.

Кыргызстандагы диссертациялардын түрлөрү

Кандидаттык диссертация (PhD)

бул илимдин кандидаты деген илимий даражаны алуу үчүн квалификациялык иш.

Докторлук диссертация

докторлук даражаны алуу үчүн татаалыраак квалификациялык иш болуп саналат.

Диссертациянын түзүлүшү

Диссертациянын түзүмү академиялык стандарттар менен жөнгө салынат, алар белгилүү бир университеттин же изилдөө уюмунун талаптарына жараша өзгөрүшү мүмкүн. Ишти баштоодон мурун, бардык расмий жана мазмундук критерийлердин сакталышын камсыз кылуу үчүн бул талаптарды жетекчиңиз менен макулдашып алуу зарыл. Классикалык диссертациянын түзүмү төмөнкү милдеттүү элементтерди камтыйт:

- ✓ титулдук барагы
- ✓ мазмуну
- ✓ белгилердин тизмеси (зарыл болсо)
- ✓ киришүү
- ✓ негизги бөлүк, ар бир бөлүм боюнча корутундулары менен бөлүмдөргө бөлүнгөн
- ✓ Корутундулар
- ✓ практикалык сунуштар
- ✓ колдонулган адабияттардын тизмеси
- ✓ тиркемелер

Диссертациянын көлөмү:

Кандидаттык диссертация (PhD)

150 барак

Докторлук диссертация

250 барак

Айрым багыттар боюнча диссертацияны коргоого кабыл алуу

- ▶ **Медициналык илимдер** – ординатурада окууну аяктаган жогорку медициналык билими бар адамдарга уруксат берилет.
- ▶ **Ветеринариялык илимдер** – жогорку ветеринардык билими бар, адистик диплому же магистр даражасы бар адамдар, эгерде алардын «бакалавр» даражасы бар болсо.
- ▶ **Юридикалык илимдер** – жогорку юридикалык билими бар, адистик диплому же магистр даражасы бар адамдар, эгерде алардын бакалавр даражасы бар болсо.

Докторлук жана кандидаттык диссертацияларды коргоого докторантураны же аспирантураны аяктаган адамдарга, ошондой эле диссертацияларды даярдоо үчүн зарыл болгон илимий-изилдөө жана эксперименталдык базасы бар жогорку окуу жайларына жана/же илимий жана илимий-техникалык уюмдарга бекитилген талапкерлерге уруксат берилет.

Илимдин кандидатынын (PhD) жана докторлук диссертациялары үчүн шайкештик критерийлери

Кандидаттык диссертация (PhD)

Илимдин тиешелүү тармагы үчүн маанилүү болгон маселелерди чечүү.

Илимдин тиешелүү тармагы үчүн олуттуу мааниге ээ болгон илимий жактан негизделген техникалык, социалдык-экономикалык же технологиялык өнүгүүлөрдүн презентациясы.

Докторлук диссертация

Жаңы илимий багытты иштеп чыгуу же учурдагы илимий багыттардын биринин концептуалдык жактан иштелип чыгышы жана алардын жыйындысы илимдин тиешелүү тармагындагы чоң жетишкендик болгон принципалдуу жаңы натыйжалардын мазмуну.

Илимий маселени жаңы илимий негизделген техникалык, социалдык-экономикалык жана технологиялык ыкмаларды иштеп чыгуу аркылуу чечүү, аларды ишке ашыруу илимий-техникалык прогресстин өнүгүшүнө жана тездетүүсүнө олуттуу салым кошот.

 Маанилүү: диссертациянын ар бир түрү көрсөтүлгөн критерийлердин бирине жооп бериши керек.

Диссертациянын темасына коюлуучу талаптар

Докторлук жана кандидаттык диссертациялардын темалары улуттук артыкчылыктарды жана учурдагы илимий өнүгүү максаттарын эске алуу менен иштелип чыгышы керек. Тактап айтканда, диссертациялык изилдөөлөрдүн темалары төмөнкүлөргө түздөн-түз байланыштуу болушу керек:

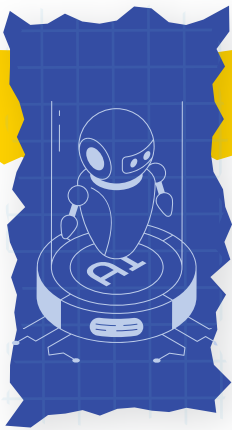
- ✓ мамлекетти жана коомду өнүктүрүүнүн улуттук программалары
- ✓ илимди өнүктүрүүнүн артыкчылыктуу багыттары, илимий-техникалык прогресстин стратегиялык багыттарын аныктоо
- ✓ жогорку окуу жайларынын, илимий жана илимий-техникалык уюмдардын негизги изилдөө иштеринин багыттары

Диссертациянын темалары тиешелүү уюмдардын окумуштуулары же илимий-техникалык кеңештери тарабынан ар бир талапкер үчүн жекече бекитилет. Бекитилгенден кийин, тема Жогорку Аттестациялык Комиссиянын веб-сайтындагы диссертациянын темаларынын реестринде жарыяланат, бул анын ачык-айкындуулугун жана расмий каттоосун камсыз кылат.

Докторлук диссертацияларга жетекчилик кылуу

Докторлук диссертация жогорку квалификациялуу адистин илимий жетекчилиги (консультациясы) астында жазылат. Илимий консультант катары тиешелүү изилдөө тармагында тажрыйбасы бар илимдин доктору гана иштей алат.

Эгерде диссертация эки адистик боюнча даярдалып жатса, анда докторлук даражасы бар экинчи академиялык жетекчи дайындалышы мүмкүн. Бирок, жөнгө салуучу талаптар, эгерде талапкердин жетиштүү илимий тажрыйбасы жана квалификациясы болсо, докторлук диссертацияны академиялык жетекчисиз өз алдынча бүтүрүүгө да мүмкүндүк берет.

Диссертацияларды плагиат жана жасалма интеллект тарабынан түзүлгөн маалыматтарды текшерүү

Талапкердин өтүнүчү боюнча, диссертация плагиатты же жасалма интеллект тарабынан түзүлгөн тексттерди аныктоо үчүн атайын компьютердик программаны колдонуу менен алдын ала текшерилиши мүмкүн. Бул текшерүү коргоого чейин жүргүзүлөт жана акы төлөнөт. Алынган жыйынтыктар маалыматтык максаттарда гана колдонулат жана алдын ала талдоо этабында юридикалык жактан милдеттүү эмес.

Тексттин оригиналдуулугуна коюлган талаптар

Диссертацияда авторду жана/же булакты көрсөтпөстөн башка бирөөнүн материалдарын колдонуу, ошондой эле жасалма интеллект тарабынан түзүлгөн тексти тиешелүү шилтемелерсиз кошуу плагиат деп эсептелет. Эгерде плагиат аныкталса, диссертация кайра коргоо укугусуз четке кагылат, бул этикалык жана илимий стандарттарды сактоону өзгөчө маанилүү кылат.

Жогорку аттестациялык комиссиянын кароо мөөнөтү

Жогорку аттестациялык комиссияда (ЖАК) илимдин доктору же кандидаты даражасы үчүн диссертацияларды жана сертификациялык иштерди карап чыгуунун жалпы мөөнөтү үч айдан ашпайт. Карап чыгуудан кийин ЖАКтын диссертацияны бекитүү же четке кагуу чечими ЖАКтын веб-сайтында расмий түрдө жарыяланат, бул жол-жоболордун ачыктыгын жана айкындыгын камсыз кылат.

«Илимий Басылмалар» компаниясынан сунуштар

Диссертация жазуунун этабы

- ✓ Изилдөө планынан баштаңыз жана анын түзүмүн так сактаңыз.
- ✓ Теманын актуалдуулугуна өзгөчө көңүл буруңуз – изилдөөнүн бүгүнкү күндө эмне үчүн актуалдуу экенин көрсөтүү маанилүү.
- ✓ Адабияттарга сереп салууга өзгөчө көңүл буруңуз, анткени ал көйгөйдүн учурдагы абалын чагылдырышы керек.
- ✓ Максаттарыңызды жана милдеттериңизди так жана логикалык түрдө түзүңүз.
- ✓ Изилдөөңүздүн жыйынтыктарын системалуу түрдө жазып, аларды таблицалар жана графиктер түрүндө көрсөтүңүз.
- ✓ Жетекчиңиз менен үзгүлтүксүз кеңешип туруңуз.
- ✓ Диссертацияңыздын ар бир түзүмдүк элементин плагиатка жана форматтоо талаптарына шайкештигине текшерчиңиз.

«Илимий Басылмалар» компаниясынан сунуштар

Диссертацияны жактоого даярдык

Маалыматты жакшыраак өздөштүрүү үчүн, аны визуалдаштыруу маанилүү. Материалды түзүмдөөгө жана негизги пункттарды баса белгилөөгө жардам бере турган презентация түзүңүз.

Презентацияңыз кесипкөй жана түшүнүктүү болушу үчүн, төмөнкү көрсөтмөлөрдү аткарыңыз:

Минималдуу текст.

Сөздөрүңүздү кайталоонун ордуна, аларды кыскача баяндаган негизги маалыматты гана белгилеп коюңуз.

Оптималдуу толтуруу.

Слайддар презентациянын мазмунун кайталабашы керек, аны жакшыртышы керек.

Визуалдык бөлүк.

Түстөрдүн гармониялык айкалышын колдонуңуз жана окууну кыйындаткан өтө ачык түстөрдөн алыс болуңуз. Презентацияны жакшыртуу үчүн графикалык элементтерди (графиктер, таблицалар, схемалар, иллюстрациялар) кошуңуз.

Диссертацияны жактоо

Диссертацияны жактоо – бул изилдөө долбоорунун акыркы жана эң маанилүү этабы. Так жана таасирдүү презентацияны камсыз кылуу үчүн жолугушуу эрежелери, сөзүңүздүн түзүлүшү жана презентация талаптары менен алдын ала таанышып алуу маанилүү. Ыңгайлуулук үчүн, презентацияңызды туура жолго салууга жана каталардын ыктымалдыгын азайтууга жардам берүү үчүн кыскача рефераттарды даярдай аласыз. Коргоонун алдында ишинизди кылдат талдап, анын күчтүү жана алсыз жактарын аныктап, комитеттин жана оппоненттердин мүмкүн болгон суроолорун алдын ала билүү маанилүү. Жоопторуңузду алдын ала даярдоо сиздин ишенимиңизди арттырат жана тактоочу суроолорго токтоо жооп берүүгө жардам берет.

Диссертацияны даярдоодогу илимий консалтинг

Диссертацияны даярдоо фундаменталдык изилдөөлөрдү гана эмес, академиялык стандарттарды, түзүмгө, цитаталарга, басылмаларга жана тексттин уникалдуулугуна коюлган талаптарды сактоону да камтыйт. Бул процесс бир гана тажрыйбаны эмес, ошондой эле олуттуу убакыт ресурстарын талап кылат.

Ошондуктан акыркы жылдары илимий консалтинг кызматтары аспиранттар жана докторанттар арасында барган сайын популярдуу болуп баратат. Адистердин жардамы менен консультация алуу изилдөөчүлөргө диссертациялык иштерин оптималдаштырууга, изилдөөсүнүн өзөгүнө көңүл бурууга жана кадимки техникалык кыйынчылыктардан качууга мүмкүндүк берет.

Илимий консалтинг менен кызматташуунун артыкчылыктары

Убакытты жана ресурстарды үнөмдөө

Консультанттар сизге даярдык этаптарын туура пландаштырууга, жумуш жүгүнүздү натыйжалуу бөлүштүрүүгө жана кеңири таралган каталардан качууга жардам берет.

Бардык этаптарда колдоо көрсөтүү

Теманы жана изилдөө планын түзүүдөн баштап, редакциялоого, уникалдуулугун текшерүүгө жана коргоого даярданууга чейин.

Техникалык кыйынчылыктарды минималдаштыруу

Бардык тиешелүү тапшырмалар (мисалы, форматтоо, котормо, корректуралоо) адистер тарабынан аткарылат, бул сизге илимий мазмунга көңүл бурууга мүмкүндүк берет.

Кесиптик экспертиза

Тажрыйбалуу адистер заманбап академиялык стандарттарды, илимий тексттердин түзүлүшүнө жана дизайнына коюлган талаптарды билишет.

Басылмаларга көңүл буруу жөндөмү

Изилдөө консалтинг фирмасы менен кызматташуу аркылуу талапкерлер диссертациясын коргоо үчүн зарыл болгон изилдөө иштерин жазууга жана даярдоого көбүрөөк көңүл бура алышат. Бул алардын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн бир топ жогорулатат жана даража алуу жолун жөнөкөйлөтөт.

«Илимий Басылмалар» компаниясы диссертациялык колдоону комплекстүү түрдө сунуштайт, анын ичинде:

- даярдыктын ар бир этабында консультациялар
- иштин уникалдуулугун жакшыртуу
- изилдөө планын түзүүгө жардам берүү
- плагиатты текшерүү жөнүндө отчет
- текстти редакциялоо, текшерүү жана форматтоо
- академиялык котормо

Веб-сайтта суроо-талап калтырыңыз, биздин менеджер сиз менен акысыз консультация алуу үчүн байланышат.

Кыргызстанда диссертацияны жактоо үчүн кандай басылмалар керектелет?

Диссертацияны жактоого даярдануу бир топ убакытты талап кылат: иштин өзүн гана жазуу эмес, анын негизги жыйынтыктарын чагылдырган макалаларды жарыялоо да керек. Диссертацияны коргоо үчүн канча басылма талап кылынат жана алар кайсы журналдарда жарыяланышы керек?

КӨБҮРӨӨК ОКУҢУЗ →

Кандидаттык диссертация (PhD)

5

Илимий макалалардын
минималдуу саны

Милдеттүү түрдө болушу зарыл:

- ★ Scopus жана/же Web of Science маалымат базаларында индекстелген басылмаларда 1 илимий макала
- ★ Жогорку аттестациялык комиссиясы тарабынан бекитилген рецензиялануучу журналдардын тизмесине кирген басылмаларда жарыяланган эмгектер.

Докторлук диссертация

15

Илимий макалалардын
минималдуу саны

Милдеттүү түрдө болушу зарыл:

- ★ «Scopus» жана/же «Web of Science» маалымат базаларында индекстелген басылмаларда 2 илимий макала
- ★ ЖАК тарабынан бекитилген рецензиялануучу журналдардын тизмесине кирген басылмаларда жарыяланган эмгектер

Жарыяланган эмгектерге коюлуучу талаптар

Жарыяланган эмгектер диссертациянын темасына так дал келиши керек. Журналдын бир санында бир автордун экиден ашык макаласына уруксат берилбейт; башка макалалар каралбайт. Эң акыркы басылмалар диссертация кеңешке берилгенге чейин жарыяланган болушу керек.

Илимий макалаларга барабар басылмалар төмөнкүлөрдү камтыйт:

● Ачылыш дипломдору.

● Электрондук эсептөө машиналары жана интегралдык микросхема топологиялары үчүн программалар үчүн сертификаттар.

● Ойлоп табууларга, пайдалуу моделдерге жана өнөр жай үлгүлөрүнө патенттер.

● Конференцияларда сунушталган жана толугу менен жарыяланган докладдар.

Төмөнкүлөр эсепке алынбайт:

гезит макалалары, сактоого берилген кол жазмалар, баяндамалардын тезистери.

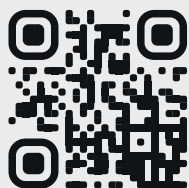
Диссертацияны аткаруу тили

Диссертациялар мамлекеттик же расмий тилде жазылышы мүмкүн. Мамлекеттик тилде аткарылган диссертациялар үчүн милдеттүү түрдө:

● Докторлук диссертация үчүн – 4төн кем эмес макала

● Кандидаттык диссертация үчүн – 2ден кем эмес макала

Көрүнүп тургандай, жаңыртылган талаптарда көптөр корккон белгилүү бир кварталдеги (Q1-Q2-Q3-Q4) журналдарда жарыялоо зарылдыгы жөнүндө эч кандай сөз жок. Учурда жарыялоо метрикасына коюлган белгиленген талаптар жок, андыктан Scopus же Web of Science индекстелген каалаган журналда жарыялоого уруксат берилет.

Басылма үчүн журналды тандоодо, жырткыч басылмалар менен байланышудан качуу үчүн анын кадыр-баркын кылдаттык менен баалоо маанилүү. Туура илимий журналды текшерүү жана тандоо боюнча сунуштарды ушул макаладан тапса болот. (QR коду бул жерде жеткиликтүү болот)

Диссертацияны жактоо – бул ар бир окумуштуунун карьерасындагы маанилүү жана жооптуу кадам. Бул этаптан ийгиликтүү өтүү үчүн алдын-ала керектүү илимий эмгектерди даярдап, жарыялоо керек. Анткени, коргоого жакыныраак, чоң кезектерге алып келген басылмалардын айланасында көбүрөөк атаандаштык жана толкундануу, иштерди өз убагында жарыялоо мүмкүнчүлүгүн кыйындатат.

Диссертацияны ийгиликтүү жактоонун жолу

Scopus'ta жарыялоо

Web of Science'te жарыялоо

ЖАКтын журналдарында жарыялоо

«Илимий Басылмалар» компаниясы – сиздин кепилдик жана ишенимдүү өнөктөш! Журналды тандоодон баштап, ийгиликтүү жарыялоого чейин, макаланы индекстөөгө чейин ар бир кадам сайын толук колдоо аласыз.

Жарыялоо процессинин негизги кадамдары: окумуштуулар үчүн кеңештер жана сунуштар

Илимий макаланын жарыяланышы-окумуштуунун, Изилдөөчүнүн же илимий кызматкердин ишиндеги маанилүү этап, ал системалуу изилдөө ишинин натыйжасы болуп саналат. Бул макалада биз илимий макала даярдоонун негизги кадамдарын карап чыгабыз жана процессти оптималдаштырууга жана ийгиликтүү жарыялоо мүмкүнчүлүгүн жогорулатууга жардам бере турган пайдалуу кеңештер менен бөлүшөбүз.

Илимий макаланы жарыялоонун негизги этаптары

2 Илимий журналды тандоо

Басып чыгаруу үчүн басылманы тандоо маанилүү жана түйшүктүү процесс. Сиз, мисалы, жазуучунун талаптарына ылайык изилдөө жана канааттандыруу үчүн журналды табуу керек: акысыз же акы төлөнүүчү Жарыялоо, эл аралык маалымат базаларында индекстөө, илимий-техникалык көрсөткүчтөр боюнча талаптар жана башкалар.

3 Кол жазманы редакцияга берүү

Бул этапта макала журналга жөнөтүлөт, ал жерде басылманын талаптары жана стандарттары текшерилет.

4 Материалды кароо

Макаланы журналга тапшыргандан кийин редакция басылманын тематикасына жана талаптарына ылайыктуулугуна алдын ала баа берет. Эгерде кол жазма ылайыктуу деп табылса, ал рецензияга жөнөтүлөт.

1 Материалды жазуу

Илимий жарыялоо үчүн материалды даярдоо-бул Автор изилдөө жүргүзүп, маалыматтарды иретке келтирген жеке жана жооптуу процесс. Бул этаптын сапаты келечектеги макаланын илимий баалуулугуна жараша болот. Бул изилдөөнүн натыйжаларын натыйжалуу чагылдырууга мүмкүндүк берген логикалык жана ырааттуу структураны түзүүнү камтыйт. Материал далилдүү, бекем далилдерге негизделген жана илимий стилдин стандарттарына толук шайкеш келиши керек.

5 Рецензиялоо жана макаланы кайра карап чыгуу

Макала анын илимий жаңылыгын, материалдын сапатын жана журналдын тематикалык багытына шайкештигин деталдуу талдоо жана баалоо үчүн рецензенттерге жөнөтүлөт. Автор рецензенттердин сунуштарын алат жана бардык түзөтүүлөрдү камтышы керек. Түзөтүүлөр бир нече жумадан бир нече айга чейин созулушу мүмкүн.

6

Бекитүү

Түзөтүүлөр киргизилгенден кийин, редакторлор жарыялоо боюнча акыркы чечим кабыл алышат. Эгерде макала жактырылса, ал жарыялоого даярдалат.

7

Макаланы жарыялоо

Даярдоонун, карап чыгуунун жана редакциялоонун бардык этаптары аяктагандан кийин, материал илимий журналда жарыяланат. Бул акыркы этап, макала расмий түрдө жалпы коомчулукка жеткиликтүү болот.

Илимий макаланы даярдоодо кеңештер

Изилдөөнүн актуалдуулугу жана түзүлүшү. Изилдөө идеяларыңыздын жана максаттарыңыздын илимий коомчулукка тиешелүү экенине ынаныңыз. Жакшы ойлонулган түзүм сиздин жыйынтыктарыңызды логикалык жана ырааттуу түрдө көрсөтүүгө жардам берет, бул сиздин ишиңизди түшүнүүнү жеңилдетет.

Изилдөөнүн планы. Деталдуу план түзүү иштин этаптарын так аныктоого жана презентацияда ырааттуулукту камсыз кылууга мүмкүндүк берет. Бул аргументтеги боштуктарды болтурбоого жардам берет жана тексти бир калыпта кылат.

Логикалык баяндалышы. Тексттин логикалык жактан түзүлүшүн текшериниз: ар бир бөлүм кийинкисине жылмакай өтүп, аргументтер жана тыянактар негизги идеяны ырааттуу түрдө ачып бериши керек.

Журналдын талаптары. Тандалган журналыңыздын веб-сайтындагы бардык талаптарды так аткарыңыз. Бул макаланын узундугуна, анын түзүлүшүнө, ошондой эле шилтемелер тизмесинин форматына, цитаталоо стилине жана шилтемелерге тиешелүү.

Булактардын актуалдуулугу. Көптөгөн журналдар булактардын беш жылдан ашпаган жашта болушун талап кылгандыктан, учурдагы маалымат булактарын колдонуңуз. Бул сиздин изилдөөңүздүн актуалдуулугун жана маанилүүлүгүн баса белгилейт.

Тексти текшерүү. Грамматиканы, жазууну жана стилди текшерүү, ошондой эле тексттин уникалдуулугун баалоо үчүн ар кандай кызматтарды колдонуңуз.

Макаланын метабилдирмелери. Макаланын бул элементтери аны андан ары жайылтууда жана башка окумуштуулар тарабынан цитаталоодо маанилүү ролду ойногондуктан, аталышын, аннотациясын жана ачкыч сөздөрүн кылдаттык менен түзүңүз.

Жазуу стили. Жөнөкөй жана түшүнүктүү жазуу стилин колдонуңуз. Керексиз татаалдыктан жана терминологиядан алыс болуңуз.

Жыйынтыкты визуализациялоо. Жыйынтыктарыңызды элестетүү жана бекемдөө үчүн графиктерди, таблицаларды жана диаграммаларды колдонуңуз. Визуалдык элементтер татаал маалыматты түшүнүүдө бир топ жакшырта алат.

Корутундулар. Макаланын аягында негизги жыйынтыктарды кыскача жана так баяндап, алардын илим же практика үчүн маанисин белгилеп кетүү маанилүү.

Илимий макаланы жарыялоого жардам берүү

«Илимий Басылмалар» компаниясы сиздин кепилдигиңиз жана ишенимдүү өнөктөшүңүз! Сиз журналды тандоодон, макаланын ийгиликтүү жарыяланышына жана индексацияланышына чейин бардык этаптарда толук колдоого ээ болосуз.

1 Жарыялоого чейинки консультация. Биздин эксперттер макалаңыздын түзүмүн жана мазмунун илимий жана стилистикалык талаптарга ылайык иштеп чыгуу жана оптималдаштыруу боюнча сунуштарды беришет.

2 Журнал тандоодо көмөк. Биз сизге изилдөө тармагыңызга тиешелүү жана жогорку сапаттагы көрсөткүчтөргө ээ болгон илимий журналдарды тандоого жардам беребиз, бул сиздин макалаңыздын кабыл алынуу ыктымалдыгын жогорулатат.

3 Түздөө жана коррективдөө. Биздин редакторлор макалаңыздын грамматика, стилистика ж.б. жагынан журналдын талаптарына жооп берерин жана кесипкөй көрүнөрүн текшерүү үчүн текшерип, түзөтүшөт.

4 Макаланы форматтоо. Биз сиздин макалаңызды журналдын көрсөтмөлөрүнө, анын ичинде туура форматтоого, цитаталарга, иллюстрацияларга жана кошумча документтерге ылайыкташтырабыз.

5 Рецензиялоо процесинде колдоо көрсөтүү. Биз сизге карап чыгуучулардын комментарийлерине жооп берүүгө, алардын сунуштарын кантип киргизүү керектиги боюнча кеңеш берүүгө же аларды эмне үчүн кабыл албоо керектигин түшүндүрүүгө жардам беребиз.

6 Жарыялоо процессине мониторинг жүргүзүү. Биздин команда жарыялоо процессин көзөмөлдөйт, журналдын редакторлору менен байланышта болуп, макалаңыздын учурдагы абалы жөнүндө сизди кабардар кылып турат.

7 Макаланы жайылтуу. Жарыялангандан кийин, биз сиздин макалаңызды илимий коомчулукта жайылтууга жардам беребиз, бул анын көрүнүктүүлүгүн жана илимге тийгизген таасирин жогорулатат.

Жогорку аттестациялык комиссиянын тизмесиндеги журналдардагы жарыялоолор: академиялык таануудагы маанилүү кадам

Кыргызстандын мыйзамдары окумуштуулардын Жогорку аттестациялык комиссиянын (ЖАК) тизмесине кирген илимий журналдарда макала жарыялоосун талап кылат. Келгиле, мындай басылмалар окумуштуулар үчүн эмне үчүн маанилүү экенин жана алар илимий коомчулукта таанылууга кандай салым кошоорун карап көрөлү.

Кыргыз Республикасынын ЖАК деген эмне?

Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясы (КР ЖАК) – коллегиялык типтеги мамлекеттик илимий жана эксперттик орган болуп саналат. Комиссия жогорку квалификациялуу илимий жана илимий-педагогикалык кадрларды сертификациялоо процессин жөнгө салуу үчүн жооптуу.

Эмне үчүн окумуштуулар ЖАК журналдарында макала жарыялашат?

Ата мекендик окумуштуулар үчүн учурдагы талаптардын бири – Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынын тизмесине кирген журналдарда жарыялоо. Жогорку аттестациялык комиссия тарабынан сунушталган журналдар академиялык даража алуу үчүн талап кылынган диссертациялык изилдөөнүн жыйынтыктарын чагылдыруу үчүн арналган. Мындай басылмалардагы макалалар белгиленген талаптарга жооп бериши жана милдеттүү түрдө эксперттик кароодон өтүшү керек.

ЖАКтын тизмесине кирген журналдарда жарыялоо кыргыз окумуштууларынын негизги илимий максаттарына жетүү үчүн маанилүү кадам болуп саналат, айрыкча:

- ▶ илимдин кандидаты даражасын алуу
- ▶ илимдин доктору даражасын алуу
- ▶ кесиптик өсүү жана жаңы карьералык мүмкүнчүлүктөр

ЖАКтын журналдарындагы жарыялоолор илимдин кандидаты жана доктору деген илимий наамдарды алуу үчүн негизги талаптардын бири болуп саналат.

Илимий макала жарыялоо үчүн ЖАКтын журналын кантип тандоо керек?

Басып чыгаруу үчүн ЖАКтын журналын тандоо маанилүү жана жоопкерчиликтүү кадам болуп саналат, анткени Тизмедеги көптөгөн журналдардын ичинен эң ылайыктуусун аныктоо зарыл. Илимий журналды тандоодо бир нече негизги көрсөткүчтөрдү эске алуу керек.

ЖАК тизмесинен журналды кантип тандоо керек?

- ▶ Темага дал келүү
- ▶ Басылманын илимий-метрикалык көрсөткүчтөрү
- ▶ Журналдын бүтүндүгү
- ▶ Чыгарылыш жыштыгы
- ▶ Чыгарылыштын өзгөчөлүктөрү
- ▶ Жарыялоо саясаты
- ▶ Жарыялоонун убактысы
- ▶ Редакциялык кеңеш жана кароо процесси

Бардык зарыл болгон көрсөткүчтөрдү жана факторлорду баалоо өтө маанилүү, анткени ал сиздин изилдөөңүздүн популярдуулугуна, анын жайылтылышына жана цитаталанышына, сиздин кадыр-баркыңызга жана таанууңузга, ошондой эле жарыялоо убактысына таасир этет.

ЖАКтын журналдарындагы басылмалардын таанылышы жана мааниси

ЖАКтын журналдарындагы басылмалар өтө маанилүү, анткени алар улуттук илимди жана орусиялык окумуштуулардын жетишкендиктерин жайылтат. Scopus жана Web of Science сыяктуу илимий-метрикалык маалымат базаларындагы басылмалар эл аралык илимий коомчулукта изилдөөлөрдүн жыйынтыктарына көбүрөөк көңүл бурат.

Бирок, белгилей кетүүчү нерсе, Кыргызстандын улуттук журналдарында, анын ичинде Кыргызстандын Жогорку Илимдер Академиясынын рецензияланган илимий мезгилдүү басылмаларынын тизмесине кирген журналдарда канчалык жогорку сапаттагы илимий изилдөөлөр жарыяланса, бул басылмалардын кабыл алынуу жана кийинчерээк эл аралык илимий маалымат базаларында индекстелүү мүмкүнчүлүгү ошончолук жогору болот. Бул өз кезегинде кыргыз илимий басылмаларынын кадыр-баркын жана беделин жогорулатат, ошондой эле алардын эл аралык таасирин күчөтөт.

Бул бизге төмөнкүлөргө мүмкүндүк берет:

Кыргыз окумуштууларынын илимий изилдөөлөрүн эл аралык деңгээлде жайылтуу.

Чет элдик окумуштууларды жана изилдөөчүлөрдү кыргыз журналдарында жарыялоого үндөө.

Илимий мекемелердин рейтингин жакшыртуу – жогорку сапаттагы басылмалар университеттердин жана изилдөө борборлорунун эл аралык рейтингдердеги позициясын жакшыртат.

Мындай басылмаларда жарыялоо билим берүү мекемесинин окутуучулары үчүн, ошондой эле жаш изилдөөчүлөр үчүн маанилүү.

Илимий макалаңыздын Кыргыз Республикасынын ЖАК тизмесиндеги журналда кепилденген жарыяланышын алыңыз

● Расмий келишим

● Ийгиликтүү жарыяланганга чейин колдоо көрсөтүү

● Макаланы акысыз текшерүү

● Эң ылайыктуу илимий журналдарды тандоо

«Илимий Басылмалар» компаниясы – илимий иш-аракеттердеги ишенимдүү өнөктөшүңүз!

Scopus жана Web of Science платформаларында илимий макаланын жарыяланышын кантип кепилдөө керек?

1-кадам: Теманын актуалдуулугун талдоо

Изилдөөнү баштоодон мурун, өз тармагыңыздагы илимдин учурдагы абалына терең талдоо жүргүзүү маанилүү. Ийгиликтүү жарыялоо туура тандалган темадан башталат, ал бир нече критерийлерге жооп бериши керек:

★ **Жаңылыгы жана актуалдуулугу.** Изилдөөңүз илимий билимдеги боштуктарды толтурушу же мурда изилденген маселелер боюнча жаңы көз карашты сунушташы керек. Акыркы 3-5 жылдагы темаңыз боюнча басылмаларды карап чыгуу сунушталат.

★ **Практикалык мааниси.** Журналдардын редакторлоружаршоо жана кароо практикалык колдонуу үчүн потенциалы бар же тармактын өнүгүшүнө таасир эте турган изилдөөлөрдү жактырышат. Натыйжаларыңыз келечекте кандайча колдонулушу мүмкүн экенин ачык айтыңыз.

★ **Туура методология.** Тандаган методикаңыз илимий иштин максатына толук ылайык келгенине ишениңиз.

2-кадам: Журнал тандаңыз

Туура журналды тандоо – бул бүтүндөй басылманын ийгилигин көбүнчө аныктаган маанилүү кадам. Изилдөө жарыяланган басылма анын илимий коомчулуктагы көрүнүктүүлүгүн жана таасирин аныктайт.

Журналды тандоодо төмөнкүлөрдү эске алуу маанилүү:

★ **Журналдын тематикасы.** Журналдын адистигин текшерип, анын сиздин темаңызга тиешелүү экенине ынаныңыз. Мисалы, эгер сиз рак диагностикасы жөнүндө жазып жатсаңыз, офтальмология журналынын мааниси жок болот.

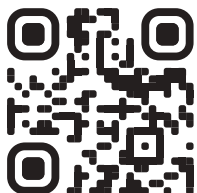
Илимий-метрикалык көрсөткүчтөр. Scopus жана Web of Science метрикаларын текшериңиз, алар белгилүү бир журналдын макалаларына башка окумуштуулар тарабынан канчалык активдүү цитата келтирилгенин көрсөтөт. Журналдын квартилин текшерүү пайдалуу: 1-чейрек эң жогорку, 4-чейрек илимий категориясында эң төмөнкү. Ошондой эле, пайызга көңүл буруңуз. Бул басылманын өзүнүн тема боюнча рейтингин көрсөтөт жана 1ден 99га чейинки сан катары көрсөтүлөт. Мисалы, 99 пайызы басылманын өзүнүн тема боюнча эң көп цитаталанган журналдардын алдыңкы 1%ында экенин билдирет.

Резервдик тизме. Баш тартуу болгон учуруна карата 5-7 альтернативдүү журналдардын тизмесин даярдаңыз.

3-кадам: IMRAD системасын колдонуп, макалаңызды түзүңүз

Scopus жана Web of Science журналдары үчүн макаланын түзүлүшүнүн «алтын стандарты» IMRAD форматы болуп саналат – Introduction (Киришүү), Methods (Методдор), Results (Жыйынтыктар), Discussion (Талкуу).

Эгер сиз бул түзүлүш жөнүндө көбүрөөк билгиңиз келсе, биз бул тема боюнча өзүнчө макалабызды окуп чыгууну сунуштайбыз.

4-кадам: Резюме жазып, ачкыч сөздөрдү тандаңыз

Аннотация – бул сиздин макалаңыздын таанылышын арттырат, ал илимий маалымат базаларында жана издөө системаларында анын көрүнүүсүнө түздөн-түз таасир этет. Аны жазуу ыкмаңыз изилдөөчүнүн сиздин макалаңызды толугу менен окуп, өз эмгегинде цитата келтиребери же жокпу, аныктайт. Жакшы жазылган реферат сиздин эмгегинизди дүйнө жүзү боюнча кесиптештер тарабынан табылып, баалануу мүмкүнчүлүгүн бир топ жогорулатат.

Белгиленген көлөмдү, адатта 150-300 сөздү, сактаңыз жана аннотациянын бардык бөлүктөрүнүн ортосундагы логикалык байланышты камсыз кылыңыз.

Ошондой эле, макаланын мазмунун так чагылдырган гана эмес, ошондой эле өз тармагыңыздагы илимий коомчулукта активдүү колдонулган 4-6 ачкыч сөздөрдү кылдаттык менен тандаңыз. Туура тандалган ачкыч сөздөр макаланы маалымат базаларында индекстөөнүн негизи болуп саналат жана анын тиешелүү изилдөө суроолорунда пайда болушун камсыз кылат.

5-кадам: Жогорку сапаттагы котормо менен камсыз кылуу

Эл аралык журналдарда жарыялоо үчүн жогорку сапаттагы академиялык котормо зарыл. Эгерде англис тили сиздин эне тилиңиз болбосо, илимий тексттерге адистешкен кесипкөй котормочуларга кайрылганыңыз оң.

Ошондой эле, илимий терминологиянын туура жана сиздин тармактын стандарттарына шайкеш келишин камсыз кылуу маанилүү.

6-кадам: Библиография жана шилтемелерди түзүңүз

Шилтемелерди туура жасалгалоо сиздин илимий адабияттарды жакшы билүүңүздү жана академиялык этиканын нормаларын сактоону көрсөтөт.

Журналдын талаптарына ылайык, ылайыктуу Цитата стилин колдонуңуз, мисалы, Кастинг, Кастинг же монтаж. Бирдиктүү жасалгалоо стили окууну, булактарды табууну жеңилдетет жана илимий иштин ак ниеттүүлүгүнө өбөлгө түзөт.

7-кадам: Коштомо катты даярдаңыз

Редакторго макала тапшырууда коштомо кат (Cover Letter) милдеттүү түрдө берилиши керек. Анда макаланын максаты, анын илимий тармакка кошкон негизги салымы көрсөтүлүшү жана эмгектин оригиналдуу экендиги жана башка басылмаларга тапшырылбагандыгы тастыкталышы керек.

Мындан тышкары, макалаңызды тапшырардан мурун, анын уникалдуулугун текшерип алышыңыз керек. Текстиңиздин өзгөчөлүгүн ырастоо жана плагиат маселелеринен этият болуу үчүн Turnitin же iThenticate сыяктуу куралдарды колдонуңуз.

Илимий басылмалардын этикасы

Илимий басылмалардын этикасын сактоо боюнча бир нече эрежелерди эскертип кеткибиз келет.

Изилдөөчүлөрдөн алардын бирин да бузбоону суранабыз. Бул макаланын Scopus'ta жарыяланбай калышына гана эмес, изилдөөчүнүн кадыр-баркына олуттуу зыян келтиришине да алып келет.

Эскертүү:

- ✓ **Иштин өзгөчөлүгү.** Плагиатка, туура эмес цитата келтирүүгө, алып колдонууга жана башкалардын идеяларын өздөштүрүүгө жол берилбейт.
- ✓ **Башка авторлордун иллюстрациялык** материалдарын колдонууга (автордук укук ээсинин уруксаты менен гана).
- ✓ **Изилдөө ишин бир эле учурда бир нече илимий журналдарга тапшыруу.** Изилдөө макаласы бир гана журналга тапшырылышы керек; эгерде ал четке кагылса, кол жазма башка журналга тапшырылышы керек.
- ✓ **Өзүн-өзү плагиаттоо.** Автордун чыгармасы менен мурунку чыгармаларынын окшоштугу жана ошол эле чыгарманы кайра басып чыгаруу кабыл алынгыс.

Жогорудагы принциптерди сактабастан, Scopus жана Web of Science базаларында жарыялоо мүмкүн эмес.

Scopus жана Web of Science журналдарында ийгиликтүү жарыялоо үчүн ар бир этапта – изилдөөнү пландаштыруудан баштап жогорку сапаттагы академиялык котормого чейин – системалуу мамиле жана майда-чүйдөсүнө чейин көңүл буруу талап кылынат. Негизги максатка жетүү үчүн ар бир кадам абдан маанилүү.

**«Илимий Басылмаларга»
болгон эл аралык ишеним**

Биздин өнөктөштөр төмөнкүлөрдү камтыган уникалдуу артыкчылыктарга ээ болушат:

Билим берүү, илим, илимометрика
жана илимий изилдөөлөр
жаатындагы кызматташтыкты
кеңейтүү.

Акысыз семинарлар жана
вебинарлар, ошондой эле илимий
программаларды жана курстарды
иштеп чыгуу жана өткөрүү.

Эл аралык илимийметриялык
маалымат базаларына илимий
макалаларды түзүү жана
жайгаштыруу боюнча маалыматтык
жана консалтингдик кызматтар.

Веб-сайттарды, долбоорлорду,
изилдөө борборлорун жана башка
демилгелерди түзүү.

Эгер сиз биздин өнөктөштөрдүн толук тизмесин көргүңүз
келсе же өнөктөштүк тармагыбыздын бир бөлүгү болгунуз
келсе, жөн гана QR-кодун сканерлеңиз.

Рилимди бирге өнүктүрөлү!

«Илимий Басылмалар» компаниясынын илимий-метрика боюнча вебинарлары

Бүгүнкү илимий дүйнөдө окумуштуулар кесиптик жактан өсүү үчүн билимдерин тынымсыз тереңдетип турушу керек. Саентометрика боюнча вебинарларга катышуу изилдөөчүлөр, мугалимдер жана өз тармагындагы көндүмдөрүн өркүндөтүүнү каалагандар үчүн маанилүү кадам болушу мүмкүн.

Эмне үчүн илимий-метрика боюнча вебинарлар маанилүү?

✓ Заманбап куралдар жана платформалар менен таанышуу

Вебинарлар илимий адабияттарды издөө үчүн ар кандай платформалар жана илимий ишмердүүлүктү баалоо үчүн пайдалуу куралдар жөнүндө билүүгө мүмкүнчүлүк берет. Бул иш-чаралар катышуучуларды тиешелүү булактарды издөөнү жеңилдеткен, илимий-метрикалык маалыматтарды талдаган жана илимий өндүрүмдүүлүктү жогорулаткан заманбап ресурстар менен тааныштырат. Бул изилдөөчүлөргө акыркы тенденциялардан кабардар болуп турууга жана жакшыраак натыйжаларга жетүү үчүн жеткиликтүү технологияларды натыйжалуу колдонууга мүмкүндүк берет.

Вебинарлардын жүрүшүндө эксперттер бул платформаларды кантип натыйжалуу колдонууну, кеңири таралган каталардан кантип качууну жана карьералык өсүш үчүн алардан максималдуу пайда алууну түшүндүрүшөт.

✓ Илимий-метрикалык көрсөткүчтөрдү жакшыртуу

Илимий-метрика, айрыкча h-индекси, гранттар, стипендиялар жана академиялык кызматтар үчүн сынактар учурунда окумуштууларды баалоодо чечүүчү ролду ойнойт. Илимий-метрика боюнча вебинарлар изилдөөчүлөргө бул метрикалардын принциптерин түшүнүүгө жана аларды жакшыртуу үчүн натыйжалуу стратегияларды иштеп чыгууга жардам берет. Ошондой эле, алар алдыңкы илимий-метрикалык маалымат базаларында жана платформаларында алардын профилдерин оптималдаштырууга көмөктөшөт.

✓ Басма ишмердүүлүгү боюнча практикалык кеңештер

Вебинарларга катышуу сизге төмөнкүлөрдү үйрөнүүгө мүмкүндүк берет:

- ✓ басылмага журналдарды тандоо
- ✓ кадыр-баркыңызга доо кетире турган жырткыч журналдарды таануу
- ✓ макалаларды туура форматтоо жана аларды эксперттик кароого даярдоо

Ошондой эле, адистер вебинарлар учурунда каталарды болтурбоого жана жарыялоо процессин тездетүүгө жардам берүүчү практикалык кеңештер менен бөлүшүшөт.

✓ Байланыш тармагы жана тажрыйба алмашуу

Вебинарлар ар кайсы өлкөлөрдөн жана тармактардан келген изилдөөчүлөрдү бириктирет. Бул кесиптештер менен жолугушуу, тажрыйба алмашуу жана биргелешкен долбоорлор үчүн потенциалдуу өнөктөштөрдү табуу үчүн эң сонун мүмкүнчүлүк. Көптөгөн вебинарларда алдыңкы эксперттерден кеңеш ала турган суроо-жооп сессиялары да бар.

Актуалдуулугу жана атаандаштыкка жөндөмдүүлүгү

Илимий-метрика боюнча вебинарлар окумуштууларга практикалык билим алууга жана илимий изилдөөлөрдөгү өзгөрүүлөргө тез жооп кайтарууга мүмкүндүк берет. Бул иш-чаралардын жүрүшүндө катышуучулар илимий басылмалардагы жана илимий коомчулуктун көңүлүн бурган учурдагы изилдөө багыттарындагы акыркы тенденциялар жөнүндө билишет. Андан тышкары, вебинарлар натыйжалуу басылма стратегиясы үчүн көндүмдөрдү өнүктүрүүгө, макалаларды даярдоодо ката кетирбөөгө жана алдыңкы илимий-метрикалык маалымат базаларынын талаптарын жакшыраак аткарууга жардам берет. Бул акырында окумуштуулардын атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн жогорулатат жана алардын изилдөөлөрүн илимий коомчулукка интеграциялоого көмөктөшөт.

Вебинарлар кимге пайдалуу?

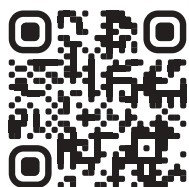
- Карьерасын жаңыдан баштап жаткан жана жарыялоо процессинин татаалдыктарын түшүнүүгө умтулган аспиранттар жана жаш окумуштуулар.
- Өздөрүнүн илимий көрсөткүчтөрүн жакшыртууну жана көбүрөөк таанылууну каалаган тажрыйбалуу изилдөөчүлөр.
- Илимий ишмердүүлүктү баалоо же мекеменин өнүгүү стратегиясын иштеп чыгуу үчүн жооптуу болгон ЖОЖдордун окутуучуларына.

Вебинарлар окумуштуулар үчүн маанилүү курал болуп саналат, анткени алар натыйжалуу изилдөө иштери үчүн зарыл болгон практикалык билимдерди берет. Алар илимий ишмердүүлүктү оптималдаштырууга жана глобалдык академиялык чөйрөдө көрүнүүнү жогорулатууга жардам берет.

«Илимий Басылмаларды» изилдөө жана билим берүү борбору – бул төмөнкүлөргө адистешкен заманбап жана күчтүү маалымат жана изилдөө долбоору:

- ✓ Семинарларды, вебинарларды, конференцияларды жана негизги илимий иш-чараларды уюштуруу.
- ✓ Тематикалык видеолорду жана маалыматтык материалдарды түзүү.
- ✓ Илимий коомчулукту илимий-метрика жаатындагы учурдагы окуялар жана жаңылыктар жөнүндө маалымдоо.
- ✓ Кыргыз илимий изилдөөлөрүнүн сапатын жогорулатуу үчүн наукометрия боюнча билимди жайылтуу.
- ✓ Кыргыз жана дүйнөлүк илимдин өнүгүү тенденцияларын талдоо.

Эгер сиз илимий-метрика боюнча вебинарга же семинарга катышкыңыз келсе же мекемеңиз үчүн сурам жөнөткүңүз келсе, бул QR-кодун сканерлеңиз.

«Илимий Басылмалар» Кыргызстанда: жаңы кеңсе жана кол коюлган меморандумдар

«Илимий Басылмалар» компаниясы – Кыргызстандагы биринчи улуттук илимий консалтинг компаниясы. Бул биздин жергиликтүү реалдуулукту жакшы түшүнөрүбүздү жана окумуштуулар менен подрядчылар катары гана эмес, чыныгы өнөктөштөр катары да, алардын ийгилигине чындап кызыкдар жана ар дайым алардын жанында болорубузду билдирет.

Биз Борбордук Азиядагы жана Чыгыш Европадагы илимий консалтинг рыногунда алдыңкы орунда турабыз жана тездик менен өсүп жатабыз. Компаниянын Кыргызстан рыногундагы позициясы туруктуу түрдө бекемделип жатат жана бул тездик менен өсүү командабызды кеңейтүүнүн жана Бишкекте жаңы кеңсе ачуубуздун дагы бир себеби болуп калды -кызматкерлерибиз жана кардарларыбыз үчүн кененирээк, заманбап жана ыңгайлуураак.

Илимий консалтинг Кыргызстанда: «Илимий Басылмалар» компаниясы

«Илимий Басылмалар» компаниясы расмий түрдө Кыргызстанда катталган жана бардык талаптарды жана эрежелерди сактоо менен учурдагы мыйзамдарга толук ылайык иштейт. Кыргызстанда катталган юридикалык жак менен иштөө кардарларга башка өлкөлөрдө катталган компанияларга караганда жогорку деңгээлдеги укуктук коргоону камсыз кылат. Биз бардык өз ара аракеттенүүлөрдө максималдуу ачыктыкты камсыздайбыз жана ар бир кардар үчүн ишенимдүү юридикалык колдоого кепилдик беребиз.

Компаниянын жаңы кеңсеси Бишкекте

«Илимий Басылмалар» компаниясы Кыргызстандагы изилдөөчүлөр жана окумуштуулар үчүн ишенимдүү өнөктөш катары өзүн көрсөттү. Тогуз жылдан ашык ийгиликтүү ишмердүүлүгүбүздүн ичинде биз б5тен ашык өлкөнүн, анын ичинде Кыргызстан, Казакстан, Азербайжан, Кытай, Түштүк Корея, АКШ, Франция, Германия, Италия, Мексика жана башка өлкөлөрдүн илимий коомчулугунун өкүлдөрү менен кызматташууну орноттук.

Биздин Бишкек шаарындагы жаңы кеңсенин дареги:

Жоомарт Боконбаев көчөсү, 233.

Ар бир кардар менен кызматташууну расмий түрдө бекитүү үчүн биз бардык шарттарды, ошондой эле тараптардын укуктары менен милдеттерин так аныктаган келишимге кол коёбуз. Бул ыкма мамилелердин бардык этаптарында ачык-айкындуулукту, ишенимдүүлүктү жана ырааттуулукту камсыз кылат.

Илим эч кандай чек араны билбейт жана ар бир жаңы идея, изилдөө же инновациялык мамиле дүйнөлүк коомчулуктун көңүлүн бурууга татыктуу. Илимий макалаларды жарыялоо – бул жөн гана кесиптик чакырык эмес, ошондой эле өзүңүздүн атыңызды чыгаруу, илимдин өнүгүшүнө салым кошуу жана академиялык карьераңызды алдыга жылдыруу үчүн уникалдуу мүмкүнчүлүк.

Кыргыз рыногундагы активдүү өнүгүү биздин команданын кеңейишине өбөлгө түздү, ал өсүп жатат. Компанияда өз ишине берилген адистер иштейт. Биргелешкен аракеттер жана биримдик аркылуу биз күч-аракетибизди илимди жана илимий-метриканы өнүктүрүүгө жумшайбыз.

Кыргызстандагы биздин өнөктөштөр

Кыргызстандагы өнөктөштөрүбүздүн тармагы жыл сайын өсүп жатат. Биз алдыңкы мекемелер менен кызматташуубуз илимдин өнүгүшүнө жана өлкө боюнча изилдөөчүлөрдү колдоого салым кошуп жатканына сыймыктанабыз.

БИШКЕКТЕГИ
А. ТОКТОНАЛИЕВ
АТЫНДАГЫ ФИНАНСЫ-
ЭКОНОМИКАЛЫК
ТЕХНИКУМУ МЕНЕН
МЕМОРАНДУМГА
КОЛ КОЮЛДУ

КОЛ КОЮЛДУ
МЕМОРАНДУМ ИСХАК
РАЗЗАКОВ АТЫНДАГЫ
КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТ
ТЕХНИКАЛЫК
УНИВЕРСИТЕТИ МЕН

КЫРГЫЗСТАНДЫН
ЭЛ АРАЛЫК
УНИВЕРСИТЕТИ МЕНЕН
МЕМОРАНДУМГА
КОЛ КОЮЛДУ

БАТКЕН МАМЛЕКЕТТИК
УНИВЕРСИТЕТИ МЕНЕН
МЕМОРАНДУМГА
КОЛ КОЮЛДУ

ЖАЛАЛ-АБАД
ЭЛ АРАЛЫК
УНИВЕРСИТЕТИ МЕНЕН
МЕМОРАНДУМГА
КОЛ КОЮЛДУ

ОШ ЭЛ АРАЛЫК
МЕДИЦИНАЛЫК
УНИВЕРСИТЕТИ МЕНЕН
МЕМОРАНДУМГА КОЛ
КОЮЛДУ

Окумуштуулар кайсы маалымат базаларынан этият болуш керек?

Илимий изилдөөлөрдү даярдоодо окумуштуулар маалымат булагы катары илимий-метрикалык маалымат базаларына кайрылышат. Дүйнө жүзү боюнча мындай маалымат базалары көп, бирок материалдарды издөө жана өзүңүздүн илимий ачылыштарыңызды жайылтуу үчүн ишенимдүү жана кадыр-барктуу ресурстарды гана тандоо маанилүү. Кайсы маалымат базаларынан качуу керек?

Орусиянын илимий цитаталоо индекси (РИНЦ)

Орусиянын илимий цитаталоо индекси – бул негизинен орус жана орус тилдүү илимий басылмаларды индекстөөгө багытталган улуттук маалымат базасы. Бирок, эл аралык деңгээлде РИНЦ жогорку кадыр-баркка ээ эмес жана ар кандай сын-пикирлерге ээ болгон.

Эмне үчүн РИНЦ илимий коомчулукта сынга алынат?

- **Илимий экспертизанын жетишсиз деңгээли.** РИНЦ көп учурда маалымат базасына кирген айрым журналдардын эксперттик баалоосунун төмөн деңгээли үчүн сынга алынат. Ага катуу сапатты көзөмөлдөөнү камсыз кылбаган басылмалар кириши мүмкүн, бул жарыяланган изилдөөлөрдүн жалпы сапатын төмөндөтөт жана илимий өнүгүүгө тоскоол болот.

- > **Эл аралык кадыр-барктын начардыгы.** Scopus жана Web of Science сыяктуу калыптанган платформаларга салыштырмалуу РИНЦ жогорку деңгээлдеги авторитетке ээ эмес. Бул чет өлкөлөрдө орусиялык илимий эмгектерди издөө жана цитаталоо процессин татаалдаштырып, алардын дүйнөлүк илимий коомчулукта көрүнүүсүн төмөндөтөт.
- > **Англис тилиндеги контенттин жоктугу.** Орусиянын илимий цитаталоо индексиндеги макалалардын көпчүлүгү орус тилинде жарыяланат, бул аларды эл аралык илимий коомчулук үчүн жеткиликтүү кылбайт. Англис тилиндеги материалдардын кеңири жеткиликтүүлүгүнүн жоктугу орусиялык изилдөөлөрдү дүйнөлүк илимге тийгизген таасирин чектейт.
- > **Эл аралык стандарттарга шайкеш келбегендиги.** Орусиялык илимий журналдар көп учурда эл аралык стандарттардан айырмаланган макала форматтарын жана стилдерин колдонушат, бул алардын дүйнөлүк илимий коомчулукка интеграцияланышын татаалдаштырат.
- > **Төмөн импакт-фактор.** РИНЦте индекстелген көптөгөн орус журналдары төмөн импакт-факторго ээ, бул алардын макалаларынын сейрек цитатасын көрсөтүп турат. Бул алардын илимдин өнүгүшүнө жана жаңы билимдин жайылышына тийгизген таасирин азайтат.

Айрым окумуштуулар РИНЦте көрсөтүлгөн журналдардын олуттуу бөлүгү «сапатсыз» деп ырасташат, анткени макалалар акчага жана тийиштүү илимий баалоосуз жарыяланат. RSCI администрациясы импакт-фактордук индикаторлорду манипуляциялоонун ар кандай түрлөрүнө өбөлгө түзөт деген ишеним бар.

ULAKBIM

ULAKBIM – 1996-жылы негизделген түрк улуттук илимий-метрикалык маалымат базасы. Ал Түркиядагы окумуштуулар үчүн маанилүү курал, бирок анын эл аралык таасири Scopus жана Web of Science маалыматтарына караганда бир топ төмөн.

Эл аралык окумуштуулар үчүн ULAKBIMдин негизги кемчиликтери:

- > **Эл аралык камтуунун чектелүүлүгү.** Маалымат базасы негизинен түрк илимий журналдарына багытталган, бул анын дүйнөлүк таасирин бир топ төмөндөтөт.
- > **Тилдин тоскоолдугу.** Басылмалардын көбү түрк тилинде чыгат, бул чет элдик окумуштуулар үчүн колдонууну кыйындатат.
- > **Чектелген тематикасы.** Бирок ULAKBIM камтыйт ар кандай илим тармагындагы, анын фокустук улуттук изилдөөлөрдө пайдаланууну чектей алат жетүү кыйла кеңири чөйрөсүнө эл аралык иштерди.
- > **Дүйнөлүк деңгээлде аз таанылуу.** Scopus жана Web of Science менен салыштырганда, маалымат базасынын цитаталоо көрсөткүчү жана кадыр-баркы төмөн.
- > **Түркиянын илимий саясатына көз карандылык.** Өкмөттүн колдоосундагы мүмкүн болгон өзгөрүүлөр маалымат базасынын өнүгүшүнө жана жеткиликтүүлүгүнө таасир этиши мүмкүн.

Index Copernicus

Index Copernicus – бул 1999-жылы Польшада түзүлгөн илимий мекемелер, басылмалар жана долбоорлор жөнүндө маалыматты камтыган онлайн илимий-метрикалык маалымат базасы. Колдонуучулар өздөрү маалыматтарды кошуп, ошондой эле илимий ишмердүүлүктү баалоо үчүн куралдарды колдоно алышат.

Index Copernicus сыноонун негизги себептери

- > **Окумуштуулар арасында кадыр-барктын төмөндүгү.** Scopus, Web of Science, PubMed жана Springer сыяктуу кадыр-барктуу платформалардан айырмаланып, Index Copernicus илимий чөйрөлөрдө анчалык деле ишенимге ээ эмес. Бул маалымат базасында гана индекстелген журналдар көп учурда алардын сапатына жана академиялык коомчулукта таанылуусуна күмөн жаратат.
- > **«Жырткыч» журналдардын болушу.** Index Copernicus «жырткыч» деп аталган журналдардын маалымат базасы менен белгилүү – коммерциялык багыттагы, рецензиялоо стандарттарына жана басылма этикасына карманбаган басылмалар. Мындай журналдардагы басылмалар илимий коомчулук тарабынан таанылбайт, бул авторлордун убактысын жана акчасын жоготуусуна алып келиши мүмкүн.
- > **Катуу стандарттар жок.** Index Copernicus маалымат базасы журналдарды катуу сапатты көзөмөлдөөсүз индекстейт, бул ага илимий басылмалар үчүн эл аралык стандарттарга жооп бербеген басылмаларды кошууга мүмкүндүк берет.

Басып чыгаруу үчүн маалымат базасын жана журналды кылдаттык менен тандоо маанилүү, анткени бул изилдөөнүн көрүнүктүүлүгүнө жана илимий амбициялардын ишке ашышына таасир этет.

Дүйнөдөгү эң ири илимий адабият агрегаторлору: Scopus, Web of Science жана Google Scholar

Scopus

Scopus дүйнөдөгү эң ири илимий-метрикалык маалымат базаларынын бири. Бул платформада изилдөө макалаларын жарыялоо окумуштуулар үчүн ар кандай себептерден улам маанилүү: академиялык даражаларды жана наамдарды алуу, гранттарга катышуу, отчетторду даярдоо, карьералык өсүш, визаларды жана каржылоону алуу (анын ичинде сыйлыктарды, стипендияларды ж.б.).

Web of Science, Scopus сыяктуу эле, илимий макалаларды издөө, талдоо жана жарыялоо үчүн алдыңкы жана кадыр-барктуу глобалдык платформа болуп саналат. Анын архивинде 1864-жылга таандык изилдөөлөр камтылган. Бул маалымат базасы илимий макалалардын камтуусун жана цитаталоо көрсөткүчүн кеңейтет, изилдөөчүлөрдүн эл аралык коомчулукка интеграцияланышына өбөлгө түзөт жана дүйнөлүк таанууга өбөлгө түзөт. Ошондуктан, Web of Science'те жарыялоо Scopus'тагыдай эле максаттар үчүн маанилүү – карьералык өсүш, гранттар, академиялык наамдар, даражалар, каржылоо жана башкалар.

Web of Science

Google Scholar өзүнүн масштабы жана өзгөчө өзгөчөлүктөрү менен илимий-метрикалык кызматтар арасында өзгөчө орунду ээлейт – ал дүйнө жүзү боюнча көптөгөн илимий булактарды камтыйт, бул аны окумуштуулар арасында абдан популярдуу кылат.

Жаңы басылмалар сиздин Google Scholar профилиңизде автоматтык түрдө пайда болушу мүмкүн, бирок система кээде чыгармаларды ошол эле аттары же баш тамгалары менен башка авторлорго таандык кылгандыктан, үзгүлтүксүз текшерүү дагы эле зарыл. Ошондуктан, так эместиктерди болтурбоо үчүн басылмаларыңыздын тизмесин кол менен текшерип, зарыл болсо, түзөтүү

Scopus'тун артыкчылыктары:

- Кеңири булактар.** Scopus платформасы илимий журналдардын, конференциялардын материалдарынын жана монографиялардын олуттуу санын камтыйт, бул ар кандай илимий тармактардан билим алууга мүмкүнчүлүк берет.
- Цитаталарды талдоо.** Цитаталанган эмгектердин санын көзөмөлдөөгө мүмкүндүк берет, бул авторлорго өз эмгектеринин таасирин баалоого жардам берет.
- Аналитикалык мүмкүнчүлүктөр.** Scopus ошондой эле илимий-метрикалык көрсөткүчтөрдү терең талдоо үчүн өркүндөтүлгөн мүмкүнчүлүктөрдү сунуштайт.

Web of Science'тын артыкчылыктары:

- Жогорку сапаттагы маалымат.** Web of Science материалдарды кылдат тандоосу жана берилген маалыматтардын ишенимдүүлүгүн жана тактыгын камсыз кылган катуу жарыялоо критерийлери менен айырмаланат.
- Таасирди баалоо.** Платформа илимий макалалар үчүн кеңири цитаталоо маалыматын берет, бул алардын академиялык коомчулуктагы таасирин талдоо үчүн пайдалуу курал.
- Тереңдик.** Web of Science Scopusка салыштырмалуу эртерээк иштелип чыккандыктан, цитаталардын тереңирээк деңгээлин жана кеңири маалымат базасын көрсөтөт.

Google Scholar'дын артыкчылыктары:

- Ар тараптуу издөө.** Google Scholar сизге ар кандай форматтагы (макалалар, китептер, диссертациялар, алдын ала басылмалар ж.б.) илимий материалдарды табууга мүмкүндүк берет.
- Колдонуучуга ыңгайлуу интерфейс.** Платформада сизге керектүү маалыматты табуу процессин оптималдаштырган жөнөкөй, түшүнүктүү интерфейс бар.
- Өркүндөтүлгөн функциялар.** Google Scholar изилдөөчүлөрдүн ыңгайлуулугун жана натыйжалуулугун бир топ жогорулатып, өзүңүздүн китепканаңызды түзүү, цитаталарды көзөмөлдөө жана библиографиялык маалыматты экспорттоо үчүн куралдарды камсыз кылат.
- Акысыз кирүү.** Google Scholar – бул акысыз ресурс жана бардык колдонуучулар үчүн ачык.

Салыштырмалуу мүнөздөмө: Scopus, Web of Science жана Google Scholar

Көрсөткүчү	Scopus	Web of Science	Google Scholar
Колдонуу үчүн төлөм	Кирүү жазылуу аркылуу жүргүзүлөт (адатта университет же окуу жайы). Чектелген функциялары бар акысыз версиясы бар (Scopus Preview).	Жазылуу үчүн гана. Clarivate менен өнөктөш болгон мекемелер толук мүмкүнчүлүккө ээ.	Бардык колдонуучулар үчүн толугу менен акысыз кирүү.
Катталуу	Автордун профили биринчи жарыялангандан кийин автоматтык түрдө түзүлөт.	Каттоону кол менен жүргүзүүгө болот (ResearcherID / Publons аркылуу).	Каттоо ар бир колдонуучу үчүн жеткиликтүү (Google Scholar Citations).
Материалдарды кошуу	Автоматтык түрдө (кээде кол менен текшерүү аркылуу).	Индекстелген журналдар үчүн автоматтык түрдө.	Автоматтык түрдө же кол менен (колдонуучу материалды өзү кошо алат).
Материалдарды издөө	Elsevier маалымат базасынын ичинде. Журналдарды, китептерди жана конференцияларды камтыйт.	Clarivate (Web of Science Core Collection) маалымат базасынын ичинде.	Интернет боюнча (пребасмаларды, диссертацияларды, диссертацияларды кошо алганда).
Библиографиялык менеджер катары колдонуу мүмкүнчүлүгү	Mendeley, EndNote, Zotero'го экспорттоо.	EndNote, RefWorks менен интеграциялоо.	Функциялардын негизги топтому (цитаталоо, экспорттоо, сактоо тизмеси).
Жарыялоо үчүн журналды тандоо	CiteScore, Scientific Journal Rankings, Source Normalized Impact per Paper.	Journal Impact Factor, Journal Citation Indicator.	Расмий журнал тандоо куралы жок.
Рецензиялоо / көзөмөлдөө	Тандоо процессин Content Selection & Advisory Board жүргүзөт.	Clarivate аркылуу катуу тандоо процессин жүргүзөт.	Борборлоштурулган кароо процесси жок; материалдардын кеңири түрү индекстелет.
Автордун негизги көрсөткүчтөрү	H-индекс, цитаталардын саны, Field-Weighted Citation Impact.	H-индекси, цитаталардын саны, Category Normalized Citation Impact.	H-индекси, i10-индекси, жалпы цитаталардын саны.
Терең аналитика	Аналитика инструменттери (Scopus Analytics, SciVal).	Өркүндөтүлгөн аналитика (InCites, Journal Citation Reports).	Терең аналитика жок; негизги көрсөткүчтөр автордун профилинде жеткиликтүү.
Платформанын ачыктыгы	Жабык, сапаттуу булактарга басым жасалат.	Абдан жабык жана тандалма.	Ачык, каалаган ачык жеткиликтүүлүктөгү басылмаларды индекстейт.
Байланышкан кызматтар	Elsevier (Mendeley, SciVal, ScienceDirect).	Clarivate (EndNote, Publons, InCites).	Google (Books, Citations).

Илимий-метрикадагы жасалма интеллект: окумуштуулар үчүн жаңы мүмкүнчүлүктөр

Бул платформалардын эволюциясындагы маанилүү этап маалыматты издөөнү жана иштетүүнү бир топ жөнөкөйлөткөн жасалма интеллект технологияларынын интеграциясы болду.

Web of Science'тагы жасалма интеллект

Web of Science Research Assistant – изилдөө жардамчысы, окумуштууларды алардын ишинин ар бир этабында колдойт, маалымат жана аналитика жагынан жардам берет. Ал изилдөө муктаждыктарынын өзгөрүшүн көзөмөлдөйт жана аларды тез арада ыңгайлаштырат.

Web of Science Research Assistant мүмкүнчүлүктөрү:

- ✓ **Акылдуу издөө системасы**
Бул курал табылган маалыматтарды талдоого басым жасап, тиешелүү илимий адабияттарды издөөнү, чечмелөөнү жана изилдөөнү жөнөкөйлөтөт.
- ✓ **Изилдөө максаттарына көңүл буруу**
Так, контекстке сезгич көрсөтмөлөр жана сунуштар татаал илимий көйгөйлөрдү чечүүнү тездетип, жаңы изилдөө жолдорун ачат.
- ✓ **Текшерилген маалымат базасы**
Бул курал Web of Science Core Collection сыяктуу текшерилген булактарды колдонуп, илимий изилдөөлөрдүн натыйжалуулугун жогорулатуу үчүн сапаттуу аналитиканы камсыздайт.
- ✓ **Ачык алгоритмдер жана башкаруу элементтери**
Колдонуучулар автордук укук жана лицензиялоо талаптарын эске алуу менен жасалма интеллекттин жооптору кантип түзүлгөнүн көзөмөлдөй алышат.
- ✓ **Жасалма интеллектти этикалык жактан колдонуу**
Бул курал изилдөөчүлөр жана китепкана кызматкерлери менен кызматташтыкта түзүлүп, эң маанилүү көйгөйлөрдү чечүүгө жана жасалма интеллектти илимде этикалык жана жоопкерчилик менен колдонуу принциптерине шайкеш болууга багытталган.

Agentic AI

Agentic AI мүмкүнчүлүктөрүнө негизделген жаңы функция логикалык талдоо жана маселелерди чечүү үчүн заманбап алгоритмдерди колдонот, бул издөө стратегияларын ийкемдүү түрдө түзүү, изилдөө максаттарын так түзүү жана система тарабынан түзүлгөн натыйжаларды рационалдуу башкарууга мүмкүндүк берет.

Agentic AI колдонуунун артыкчылыктары

Көп деңгээлдүү ой жүгүртүү жана операциялык

Агенттик жасалма интеллект татаал изилдөө тапшырмаларын натыйжалуу пландаштырып жана ишке ашыра алат, өзгөрүп жаткан суроо-талаптарга жана изилдөө контекстине негизделген ыкмаларды динамикалуу түрдө ыңгайлаштырат.

Изилдөөчү менен интерактивдүү өз ара аракеттенүү

Система бир жолку жоопторду берүүнүн ордуна, активдүү диалогго катышып, муктаждыктарды тактап, гипотезаларды түзүп жана методологияны талдап, натыйжада так жана маңыздуу натыйжаларга жетишет.

Чечим кабыл алуу процессинин тактыгы

Агенттик жасалма интеллект өзүнүн аракеттерине, маалымат булактарына жана тыянактарынын логикасына түшүндүрмө берип, изилдөөнүн ачыктыгын жана анын жыйынтыктарына болгон ишенимди жогорулатат.

Адабиятты карап чыгууга жекече мамиле

Система тиешелүү булактарды тандап алат, изилденбеген багыттарды аныктайт, илимий тенденцияларды талдайт жана жогорку сапаттагы адабиятты карап чыгууну тез түзүүгө көмөктөшөт.

Smart Search

Smart Search – бул заманбап окумуштуулардын өнүгүп жаткан муктаждыктарын канааттандыруу үчүн иштелип чыккан Web of Science контентине кирүү үчүн инновациялык, акылдуу система. Жаңы издөө системасы ачкыч сөздөргө гана эмес, контекстке да көңүл буруп, жакшыртылган алгоритмдердин аркасында тиешелүү натыйжаларды берет.

Smart Search негизги өзгөчөлүктөрү:

- 1 Семантикалык издөө.** Колдонуучуларга издөө параметрлерин ийкемдүү түрдө кеңейтип, натыйжалардын кеңири топтомун алууга мүмкүндүк берет. Акылдуу алгоритмдер киргизилген ачкыч сөздөрдөн тышкары, издөөгө тиешелүү терминдерди автоматтык түрдө аныктап, кошот.
- 2 Табигый тилде издөө.** Ыңгайлуулукту жана натыйжалуулукту камсыз кылат: колдонуучулар татаал синтаксиссиз эле суроолорду жөнөкөй тилде түзө алышат
- 3 Суроо-талаптардын жана аннотациялардын автоматтык котормосу.** Тандалган тилде издөөгө жана которулган аталыштарды жана басылмалардын аннотацияларын көрүүгө мүмкүндүк берет. Башында жөнөкөйлөштүрүлгөн кытай тили колдоого алынат, жакында кошумча тилдик колдоо көрсөтүлөт.

4 Акылдуу суроо-талапты автоматтык түрдө толтуруу. Жасалма интеллект менен иштеген система сиз терип жатканда сунуштарды берет, бул сизге керектүү маалыматты тезирээк табууга жардам берет. Сунуштарга темалар, популярдуу суроолор, изилдөөчүлөрдүн аттары же басылмалардын аталыштары кириши мүмкүн.

5 Басылмаларды жана изилдөөчүлөрдүн профилдерин интеграцияланган издөө. Изилдөө макалаларын жана тиешелүү авторлордун профилдерин бир убакта көрсөтүү менен навигацияны жөнөкөйлөтөт.

EndNote 2025 изилдөө жана академиялык жазууну жөнөкөйлөтүү үчүн жаңы функцияларды сунуштайт.

Бул курал колдонуучуларга изилдөөнүн жана басылмаларды даярдоонун бардык этаптарында убакытты үнөмдөөгө жана жумуш агымын жөнөкөйлөштүрүүгө мүмкүндүк берет, ошол эле учурда тактыкты жана сапатты камсыз кылуу үчүн ишенимдүү курал бойдон калууда.

EndNote 2025

2025-жылдагы чыгарылыш эки жаңы куралды тартуулайт:

«Негизги корутундулар»

Илимий макалалардан алынган негизги жыйынтыктарды белгилөө менен изилдөөнүн жыйынтыктарын тездетүүчү курал. Колдонуучулар үчүнчү тараптын булактарына же жасалма интеллект моделдерине таянбастан, документтен кыскача мазмунду жана контекстти алышат, бул маалыматтардын ишенимдүүлүгүн жана тактыгын камсыздайт.

«Журнал табуу»

Бул Web of Science Research Assistant программасына интеграцияланган жана Cite While You Write плагининде түздөн-түз жеткиликтүү болгон функция. Ал жарыялоо үчүн эң актуалдуу илимий журналдарды аныктоого жардам берүү үчүн аталышы жана аннотациясы сыяктуу кол жазманын негизги элементтерин талдайт.

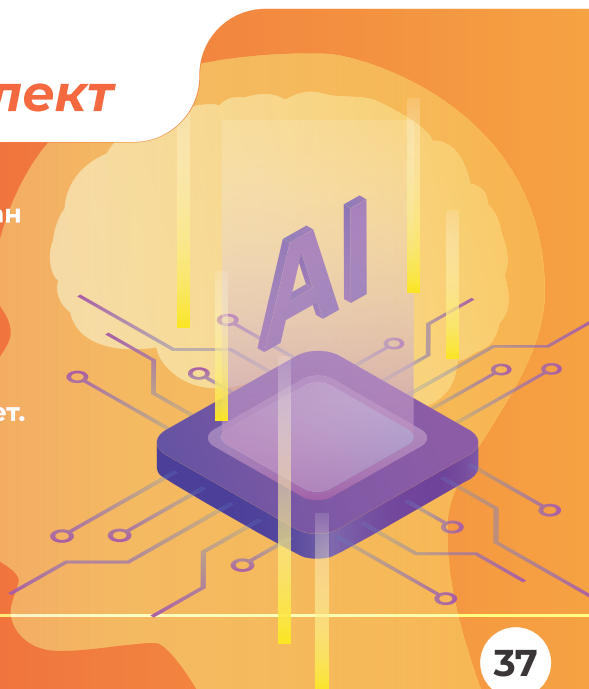
EndNote 2025 программасындагы эң күтүлгөн жаңы функциялардын бири – PDF файлынан түз цитата келтирүү мүмкүнчүлүгү. Бул колдонуучуларга белгиленген цитата менен бирге туура цитата менен документке тез киргизүүгө мүмкүндүк берет.

● Scopus AI

Scopus'тагы жасалма интеллект

Scopus AI – бул жаңыдан пайда болуп жаткан изилдөө темаларын натыйжалуураак изилдөө үчүн иштелип чыккан курал. Система 2003-жылдан бери жарыяланып келе жаткан Scopus маалымат базасынан алынган метадайындарды жана материалдарды гана колдонот. Маалымат базасы дээрлик реалдуу убакыт режиминде жаңыртылып турат, бул колдонуучуларга тиешелүү жана актуалдуу маалыматка дайыма жетүү мүмкүнчүлүгүн берет.

Scopus платформасында жасалма интеллектти колдонуу менен окумуштуулар заманбап маалыматка тез жетүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болуп, изилдөөлөрүнүн сапатын жогорулатып, илимдин жалпы өнүгүшүнө салым кошушат.

Scopus AI'дын мүмкүнчүлүктөрү

1 **Оптималдаштырылган издөө процесси.** Студенттер керектүү изилдөө материалдарын бир нече секунданын ичинде, алардын муктаждыктарына ылайыкташтырылган жана иретке келтирилген түрдө таба алышат.

Концептуалдык карталар.

Scopus AI интерактивдүү концептуалдык карталарды түзөт, бул изилдөөчүлөргө изилдөө темасын жана анын башка изилдөө багыттары менен байланышын комплекстүү түшүнүүгө мүмкүндүк берет.

Жоопторду генерацияло.

Scopus AI изилдөөлөрдүн кыскача баяндамаларын түзөт, белгилүү бир тармактагы эң таасирдүү макалаларды жана алдыңкы эксперттерди сунуштайт.

Келечектеги изилдөө темаларын тандоо үчүн ишенимдүү курал.

Ал маалымат базасынан бир нече секунданын ичинде илимий мазмундун чоң көлөмүн талдап, жаңы долбоорлор үчүн тиешелүү багыттарды сунуштай алат, ошондой эле илимий коомчулук үчүн өзгөчө кызыктуу болгон багыттарды белгилей алат.

Текшерилген материалдар.

Scopus AI өзүнүн маалымат базасында индекстелген текшерилген изилдөө материалдарына гана мүмкүнчүлүк берет. Башка генеративдик AI системаларынан айырмаланып, Scopus AI бул маалымат базасына кирген метадайындарды жана басылмаларды гана колдонот.

3 **Авторлошторду издөө.** Бул курал белгилүү бир илимий тармактагы эң мыкты изилдөөчүлөрдү аныктоо үчүн Scopus'tагы миллиондогон авторлордун профилдерин талдайт.

Emerging themes

Emerging themes – бул Scopus AI колдонуучусунун суроо-талаптарынын негизинде учурдагы, жаңы жана жаңыдан пайда болуп жаткан изилдөө темаларын автоматтык түрдө аныктап жана классификациялаган инновациялык функция. Ал акыркы эки жылдагы Scopus документтерин тез талдап, аларды тематикалык кластерлерге топтогон заманбап, менчик алгоритмди колдонуу менен иштейт. Бул ыкма жаңы басылмалар, илимий кызматташуулар жана каржылоо үчүн колдонулушу мүмкүн болгон изилдөөлөрдөгү «ак тактарды» натыйжалуу аныктайт.

Scopus AI'дын Emerging themes функциясы кантип иштейт?

Ар бир аныкталган тема боюнча, Emerging Themes кыскача сереп, тиешелүү материалдарга шилтемелерди жана потенциалдуу изилдөө гипотезаларын сунуштайт. Курал чоң көлөмдөгү мазмунду талдап, темалардагы тымызын өзгөрүүлөрдү жана жаңыдан пайда болгон изилдөө тенденцияларын аныктоо үчүн акыркы басылмаларды сканерлейт. Жаңыдан пайда болгон тенденциялар боюнча заманбап маалымат күч-аракетти жогорку потенциалдуу темаларга топтоого жардам берет жана атаандаштык артыкчылыгын камсыз кылат.

Deep Research

Deep Research – бул татаал изилдөө процесстерин колдоо үчүн иштелип чыккан, орнотулган ой жүгүртүү кыймылдаткычы бар агентке негизделген жасалма интеллектти колдонгон Scopus жасалма интеллектинин жаңы функциясы. Суроо-талап жөнөтүү менен сиз кылдат пландаштырылган изилдөө аласыз: система Scopus'tан тандалган адабияттарды комплекстүү талдоо жүргүзөт жана жаңы маалыматтарга жооп катары стратегияны тынымсыз тууралап турат.

Deep Research'дин артыкчылыктары

► Убакытты үнөмдөнүз

Deep Research отчеттору алдын ала изилдөөгө бир нече күн үнөмдөп, көбүрөөк маанилүү тапшырмаларга көңүл бурууга мүмкүндүк берет.

► Татаалдыкты жөнөкөйлөтүү

Система ар кандай тармактар боюнча так жана синтезделген түшүнүктөрдү берет, адатта кайталап издөөнү жана узак талдоону талап кылган татаал маселелерди изилдөөгө көмөктөшөт.

▶ **Бошдуктарды аныктоо**

Deep Research изилденбеген аспектилерди жана андан аркы изилдөөлөр жана инновациялар үчүн жаңы багыттарды ачууга жардам берет.

▶ **Дисциплиналар менен интеграциялоо**

Deep Research дисциплиналар ортосундагы күтүлбөгөн байланыштарды аныктоого жардам берет, жаңы дисциплиналар аралык түшүнүктөр үчүн шарттарды түзөт.

▶ **Талдоону тереңдетүү**

Deep Research татаал темаларды жөн гана жалпы кыскача баяндамалар аркылуу эмес, бир нече бурчтан изилдөө менен тереңирээк түшүнүүгө мүмкүндүк берет.

▶ **Суроо-талапты тактоо**

Система издөөнү чыпкаларды колдонуу менен, мисалы, убакыт аралыгы же изилдөө түрү боюнча чектөөгө мүмкүндүк берет (2020-2024-жылдардагы 50дөн ашык шилтеме берилген макалалар, сын-пикирлер). Бул сизге гранттык өтүнмөлөр, саясат боюнча сунуштар же дисциплиналар аралык кызматташуу үчүн отчетторду ылайыкташтырууга мүмкүндүк берет.

▶ **Ишенимдин жогорулашы**

Бардык иш-чаралар реалдуу убакыт режиминде көрсөтүлөт жана отчеттор Scopus маалымат базасынан текшерилген жана эксперттер тарабынан каралып чыккан мазмундан гана түзүлөт, цитаталар жана ишенимдүүлүк көрсөткүчтөрү менен ачык-айкындуулукту камсыз кылат.

Google Scholar'дагы жасалма интеллект

Google Scholar: Scholar PDF Reader'деги AI-конспекттер

AI-конспекттер бул макаланын кеңейтилген кыскача мазмуну, ал иштин негизги бөлүмдөрүн чагылдырган кыска абзацтардан турат. Бул сизге изилдөөнүн негизги темасы жана көйгөйү менен тез таанышууга, андан кийин методдор, натыйжалар, талкуу ж.б. сыяктуу кызыктуу чөйрөлөрдү тереңирээк изилдөөгө мүмкүндүк берет.

Бул кантип иштейт?

AI-конспекттер эми тандалган англис тилиндеги макалалар үчүн жеткиликтүү. Бул функцияны колдонуу үчүн Google Scholar'дагы PDF шилтемесин басыңыз. Башка PDF документтери үчүн стандарттуу мазмун тизмеси көрсөтүлөт. Колдонуучулар жасалма интеллекттин контурун суроо үчүн жасалма интеллекттин контур сүрөтчөсүн чыкылдата алышат. Бул окуу процессин бир топ тездетип, изилдөөчү үчүн эң маанилүү аспектилерге көңүл бурууга мүмкүндүк берет.

Кошумча функциялар:

- ▶ цитаталанган макалаларды бир эле чыкылдатуу менен алдын ала көрүү
- ▶ байланыштуу сүрөттөрдү жана таблицаларды көрсөтүү
- ▶ цитаталоо стилдеринин кеңири таралган форматтарын түз документке көчүрүп коюу мүмкүнчүлүгү.

Илим – бул бир кадам алдыда болуу маанилүү болгон динамикалуу тармак. Окумуштуулар натыйжалуулукту жогорулатуу, операцияларды оптималдаштыруу жана чоң маалымат топтомдорундагы жашыруун үлгүлөрдү аныктоо үчүн жаңы куралдарды тынымсыз издеп жатышат. *Жасалма интеллект изилдөөчүлөр үчүн маалыматты издөөнү жана иштетүүнү бир топ жөнөкөйлөттү.*

«Илимий Басылмалар» компаниясы

«USA» коомдук уюмунун «Аспирант жана докторлорду тандоо» категориясындагы сыйлыгы.

«Илимий Басылмалар» компаниясы «Аспирант жана докторлорду тандоо» категориясындагы абройлуу сыйлыкка ээ болду. Бул сыйлык жаш окумуштуулардын биздин командага болгон ишенимин билдирет, бул аларга илимде өсүүгө жана карьераларын ишенимдүү курууга жардам берет.

Кыргызстандагы көпчүлүк жаш илимпоздор өзгөчө биздин компанияны тандайт, себеби:

- ✓ Илимий басма рыногундагы кеңири тажрыйба.
- ✓ Саентометрика жаатында жогорку тажрыйба.
- ✓ Дүйнө жүзүндөгү изилдөөчүлөр менен кеңири географиялык байланыш.
- ✓ Эл аралык өнөктөштөрдүн жакшы өнүккөн тармагы.
- ✓ Кардарларга укуктук коргоону жана натыйжаларга жетүүдөгү ишенимди камсыз кылган расмий келишимдик кызматташтык.

Андан тышкары, биз илимий консалтингдеги позициябызды бир топ бекемдеп, илимий-метрика жаатында алдыңкы оюнчуга айландык.

Компаниянын кызматтары жана продукциялары ондогон өлкөлөрдө жеткиликтүү, ал эми бренд дүйнө жүзү боюнча 65тен ашык өлкөдө, анын ичинде АКШда, Кытайда, Бириккен Араб Эмираттарында, Германияда, Францияда, Австрияда, Кыргызстанда, Польшада, Бразилияда, Түштүк Кореяда жана башка өлкөлөрдө лидерлик статусуна жетишти.

«Илимий Басылмалар» компаниясы кардарларына эл аралык стандарттарга жооп берген жогорку сапаттагы кызматтарды сунуштап, дайыма мыктылыкка умтулат. Биз ачык-айкындуулук жана жоопкерчилик принциптерин карманып, так аныкталган келишимдик этаптарга ылайык иштейбиз.

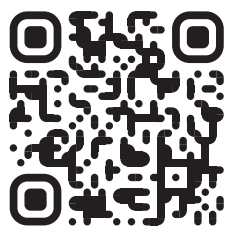
Эгерде шарттар аткарылбаса, кардар ар дайым акчасын кайтарып алууга укуктуу, анткени бул биздин калыс адилеттүүлүк принцибиздин бир бөлүгү.

Кыргызстанда жаңы команданы түзүү

Учурда Кыргызстанда команда активдүү түрдө түзүлүп, жаңырылган протоколдор жана компаниянын талаптары боюнча окутуудан өтүп жатат. Бул маанилүү кадам бизге жогорку деңгээлдеги тейлөөнү камсыз кылууга жана кардарлардын ишенимин бекемдөөгө мүмкүндүк берет.

Ар кайсы өлкөлөрдө кеңселери бар эл аралык уюм катары «Илимий Басылмалар» компаниясы өз кызматкерлеринин кесиптик өнүгүүсүнө чоң артыкчылык берет. Ушул максатта биз кызматкерлерибизди заманбап мамилелерге жана дүйнөлүк стандарттарга окутуу үчүн эл аралык эксперттерди үзгүлтүксүз тартабыз.

Биздин командабызга кошулуңуз

Эгерде сиз биздин команданын мүчөсү болууну, ынтымактуу жана жүйөлүү командада иштөөнү, ошондой эле карьералык өсүү үчүн мүмкүнчүлүктөрдү кааласаңыз, биз сиздерди «Илимий Басылмалар» компаниясынын сайтындагы бош орундар менен таанышууга чакырабыз. QR-кодун сканерлеп, сизди күтүп турган мүмкүнчүлүктөрдү билиңиз!